

**“Kapital Bank” ASC
Maliyyə Hesabatları**

*31 dekabr 2011-ci il-ci il tarixində başa çatan il
Müstəqil Auditorun Hesabatı ilə birlikdə*

MÜNDƏRİCAT**Müstəqil auditorun hesabatı**

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	1
Maliyyə nəticələri haqqında hesabat.....	2
Ümumi gəlir haqqında hesabat	3
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat.....	4
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	5

Maliyyə hesabatları ilə bağlı qeydlər

1. Əsas fəaliyyət.....	6
2. Hesabatların tertibatının əsası	6
3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı	8
4. Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri və proqnozları	18
5. Səqment haqqında məlumat	19
6. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	20
7. Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	20
8. Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	20
9. Müştərilərə verilmiş kreditlər	22
10. Assosiasiya olunmuş müəssisəyə investisiyalar	25
11. Əmlak və avadanlıqlar.....	26
12. Qeyri-maddi aktivlər	27
13. Vergilər	27
15. Digər aktivlər və öhdəliklər	29
16. Müştərilər qarşısında öhdəliklər	30
17. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	30
18. Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	31
19. Kapital	32
20. Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər	32
21. Xalis haqq və komissiya gəliri	34
22. İşçilər üzrə xərclər	34
23. Ümumi və inzibati xərclər	34
24. Risklərin idarə edilməsi	35
25. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri	43
26. Aktivlərin və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin təhlili.....	45
27. Aidiyyəti olan tərəflər haqqında açıqlamalar	46
28. Kapitalın adekvatlığı	47
29. Hesabat tarixindən sonrakı hadisə.....	47

Müstəqil Auditorun Hesabatı

"Kapital Bank" ASC-nin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə-

Biz "Kapital Bank" ASC-nin 31 dekabr 2011-ci il tarixinə bu hesabatla əlavə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələri, ümumi gəlir, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesablardan, habelə mühüm mühasibat uçotu prinsipləri və digər izahedici qeydlərin icmalından ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Maliyyə hesabatları üçün rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, həmçinin fırıldaqqılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq əhəmiyyətli səhvlər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin lazım bildiyi daxili nəzarət üzrə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim vəzifəmiz apardığımız audit əsasında həmin maliyyə hesabatları üzrə rəy ifadə etməkdir. Biz auditini beynəlxalq audit standartlarına uyğun olaraq aparmışıq. Bu standartlar bizdən etik normalara riayət etməyi və auditin planlaşdırılması və aparılmasını maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə kifayət qədər əmin olacaq tərzdə həyata keçirməyi tələb edir.

Auditə maliyyə hesabatlarında göstərilən məbləğlər və açıqlamalar barədə audit sübutunun əldə edilməsi üçün prosedurların həyata keçirilməsi daxildir. Seçilmiş prosedurlar auditorun mühakiməsindən, eləcə də fırıldaqqılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlər riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Bu risklər qiymətləndirilərkən auditor müəyyən şəraitdə münasib olan audit prosedurlarının işlənilməsi üçün hazırlanması məqsədilə müəssisənin maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsinə aid olan daxili nəzarət elementlərini nəzərə alır, lakin bu zaman müəssisənin daxili nəzarət sisteminin səmərəliliyi haqqında rəy bildirmək məqsədini güdmür. Auditə, həmçinin, tətbiq edilmiş uçot prinsiplərinin münasibliyinin və rəhbərlik tərəfindən edilmiş ehtimalların məntiqiliyinin qiymətləndirilməsi, o cümlədən ümumilikdə maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi üzrə qiymətləndirmənin aparılması daxildir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Rəy

Bizim fikrimizcə, maliyyə hesabatları 31 dekabr 2011-ci il tarixinə "Kapital Bank" ASC-nin maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər üzrə düzgün əks etdirir.

Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.

30 may 2012-ci il

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat**31 dekabr 2011-cu il tarixinə***(Min Azərbaycan manatı ilə)*

	Qeydlər	2011	2010	2009
Aktivlər				
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	6	311,792	169,636	104,768
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	7	8,861	5,059	8,635
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	8	61,428	27,787	326
Müştərilərə verilmiş kreditlər	9	912,008	477,660	317,277
Assosiasiya olunmuş müəssisələrə investisiyalar	10	1,110	1,234	1,360
Əmlak və avadanlıqlar	11	18,590	83,604	76,503
Qeyri-maddi aktivlər	12	2,826	2,843	2,841
Digər aktivlər	15	5,608	2,751	4,830
Cəmi aktivlər		1,322,223	770,574	516,540
Öhdəliklər				
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	16	498,560	356,879	222,672
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	17	708,730	307,253	182,814
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	18	17,262	13,531	20,212
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlikləri	13	52	6,543	7,846
Ehtiyatlar	14	457	1,802	552
Digər öhdəliklər	15	4,414	4,598	5,177
Cəmi öhdəliklər		1,229,475	690,606	439,273
Kapital				
Səhmdar kapitalı	19	40,000	30,000	24,000
Əlavə ödənilmiş kapital	19	20,870	20,870	20,870
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları üzrə realizasiya olunmamış gəlir		334	-	-
Binalar üçün yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı		-	24,884	25,357
Bölüşdürülməmiş mənfəət		31,544	4,214	7,040
Cəmi kapital		92,748	79,968	77,267
Cəmi öhdəliklər və kapital		1,322,223	770,574	516,540

Maliyyə hesabatlarını Bankın İdarə Heyəti adından imzalayan və buraxılmasına icazə verənlər:

Elmar Məmmədov

Roksana Əfəndiyeva

30 may 2012-ci il

İdarə Heyətinin Sədri

Baş maliyyə inzibatçısı

Maliyyə nəticələri haqqında hesabat**31 dekabr 2011-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Min Azərbaycan manatı ilə)*

	<i>Qeydlər</i>	2011	2010
Faiz gəliri			
Müştərilərə verilmiş kreditlər		49,538	41,497
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları		826	292
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər		260	318
		50,624	42,107
Faiz xərci			
Müştərilər qarşısında öhdəliklər		(21,687)	(11,629)
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər		(8,090)	(3,069)
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər		(588)	(2,088)
		(30,365)	(16,786)
Xalis faiz gəliri		20,259	25,321
Kreditin dəyərsizləşməsi xərci	9	(28,598)	(27,709)
Kreditin dəyərsizləşməsi xərcindən sonra xalis faiz zərəri		(8,339)	(2,388)
Xalis haqq və komissiya gəliri	21	42,438	37,295
Dilinq əməliyyatlarından xalis gəlir		6,098	2,706
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızlarından xalis gəlirlər/(zərərlər)		166	(184)
Xarici valyutanın çevrilməsindən xalis zərərlər		(29)	(44)
Digər əməliyyat gəliri		515	120
Qeyri-faiz gəliri		49,188	39,893
İşçilər üzrə xərclər	22	(22,549)	(20,616)
Ümumi və inzibati xərclər	23	(12,592)	(10,794)
Əmlakın və avadanlığın köhnəlməsi və dəyərsizləşməsi və qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	11,12	(8,491)	(9,118)
Naxçıvan Sosial İnkişaf Fonduna ödəniş		(1,446)	(1,260)
Assosiasiya olunmuş müəssisənin zərərinə pay	10	(124)	(126)
Digər bərpalar/(dəyərsizləşmə və ehtiyatlar)	14	430	(1,239)
Qeyri-faiz xərcləri		(44,772)	(43,153)
Mənfəət vergisi gəlirindən əvvəl mənfəət		(3,923)	(5,648)
Mənfəət vergisi gəliri	13	6,519	1,512
İl üzrə xalis mənfəət/(zərar)		2,596	(4,136)

Ümumi gəlir haqqında hesabat**31 dekabr 2011-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Min Azərbaycan manatı ilə)*

	<u>Qeydlər</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
İl üzrə mənfəət/(zərər)		2,596	(4,136)
Digər ümumi gəlir			
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları üzrə realizasiya olunmamış gəlir	8	418	-
Binaların yenidən qiymətləndirilməsi		(188)	1,046
Digər ümumi gəlirin komponentlərinə aid olan mənfəət vergisi	13	(46)	(209)
İl üzrə digər ümumi gəlir, vergidən sonra		<u>184</u>	<u>837</u>
İl üzrə cəmi ümumi gəlir/(zərər)		<u>2,780</u>	<u>(3,299)</u>

Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat**31 dekabr 2011-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Min Azərbaycan manatı ilə)*

	Səhmdar kapitalı	Əlavə ödənilmiş kapital	Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları üzrə realizasiya olunmamış gəlir	Binalar üçün yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı	Bölüşdürülməmiş	Cəmi kapital
31 dekabr 2009-cu il	24,000	20,870	-	25,357	7,040	77,267
II üzrə cəmi ümumi gəlir/(zərər)	-	-	-	837	(4,136)	(3,299)
Binaların yenidən qiymətləndirilməsi ehtiyatının köhnəlməsi	-	-	-	(1,310)	1,310	-
Səhmdar kapitalının emissiyası (Qeyd 19)	6,000	-	-	-	-	6,000
31 dekabr 2010-cu il	30,000	20,870	-	24,884	4,214	79,968
II üzrə cəmi ümumi gəlir/(zərər)	-	-	334	(150)	2,596	2,780
Satış nəticəsində binalar üzrə yenidən qiymətləndirmə ehtiyatının qaytarılması (Qeyd 11)	-	-	-	(24,734)	24,734	-
Səhmdar kapitalının emissiyası (Qeyd 19)	10,000	-	-	-	-	10,000
31 dekabr 2011-ci il	40,000	20,870	334	-	31,544	92,748

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat**31 dekabr 2011-cu il tarixində başa çatan il üzrə***(Min Azərbaycan manatı ilə)*

	<i>Qeydlər</i>	2011	2010
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitlərin hərəkəti			
Alınmış faiz		44,095	30,956
Ödənilmiş faiz		(23,763)	(14,567)
Alınmış haqq və komissiya		43,659	38,904
Ödənilmiş haqq və komissiya		(2,492)	(1,609)
Xarici valyuta ilə dilinq əməliyyatlarından realizasiya olunmuş xalis gəlir		6,098	2,706
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızlardan xalis gəlir/(zərər)lər		166	(184)
Alınmış digər əməliyyat gəliri		515	56
İşçilər üzrə ödənilmiş xərclər		(22,502)	(20,615)
Ödənilmiş ümumi və inzibati xərclər		(12,290)	(10,576)
Naxçıvan Sosial İnkişaf fonduna ödəniş		(1,446)	(1,910)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti		32,040	23,161
<i>Əməliyyat aktivlərində xalis (artım)/azalma</i>			
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər		(3,802)	3,480
Müştərilərə verilmiş kreditlər		(456,711)	(177,506)
Digər aktivlər		(1,600)	3,344
<i>Əməliyyat öhdəliklərində xalis artım/(azalma)</i>			
Müştərilər qarşısında öhdəliklər		138,353	132,005
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər		398,005	125,606
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər		3,929	(6,760)
Digər öhdəliklər		(532)	(1,768)
Mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən əldə edilən xalis pul vəsaitlərinin hərəkəti		109,682	101,562
Ödənilmiş mənfəət vergisi		-	-
Əməliyyat fəaliyyətindən əldə edilən xalis pul vəsaitləri		109,682	101,562
İnvestisiya fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızların alınması		(84,163)	(30,998)
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızların satılmasından və geri alınmasından gəlirlər		51,234	3,729
Əmlak və avadanlığın satılmasından gəlirlər		61,244	-
Əmlak və avadanlığın alınması		(5,210)	(15,026)
Qeyri-maddi vəsaitlərin alınması	12	(602)	(355)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə əldə edilən/(istifadə edilən) xalis pul vəsaitləri		22,503	(42,650)
Maliyələşdirmə fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Səhmdar kapitalının emissiyası	19	10,000	6,000
Maliyələşdirmə fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri		10,000	6,000
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentinə valyuta məzənnəsi dəyişməsinin təsiri		(29)	(44)
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentində xalis artım		142,156	64,868
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalenti dövrün əvvəlinə	6	169,636	104,768
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalenti dövrün sonuna	6	311,792	169,636

1. Əsas fəaliyyət

"Kapital Bank" ASC ("Bank") 25 fevral 2000-ci ildə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının ("ARMB") verdiyi 244 sayılı bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərən açıq tipli səhmdar-kommersiya bankıdır.

Bankın əsas fəaliyyət növü korporativ və fərdi bank xidmətlərinin göstərilməsidir. Bunlara sərbəst konvertasiya edilən valyutalar və Azərbaycan manatı ("AZN") ilə əmanətlərin alınması və kommersiya kreditlərinin verilməsi, Azərbaycanın daxilində və xaricə pul vəsaitlərinin köçürmələri, müştərilərin ixrac və idxal əməliyyatlarının dəstəklənməsi, xarici valyutanın mübadilə edilməsi və fiziki şəxs müştərilərə digər bank xidmətlərinin göstərilməsi daxildir. 31 dekabr 2011-ci il tarixinə Bankın əməliyyat şəbəkəsi baş idarə, 11 müstəqil şöbə (2010-cu il: 10) və 89 filialdan (2010-cu il: 89) ibarətdir.

Bank 29 dekabr 2006-cı il tarixli "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulan əmanətlərin sığortalanması üzrə dövlət proqramında iştirak edir. Dövlət Əmanətlərin Sığortalanması Fondu hər bir əmanət üzrə 2011-ci ildə 30 AZN-ə (2010-cu il: 8 AZN) qədər 100% kompensasiyanın ödənilməsinə zəmanət verir.

31 dekabr 2011-ci il tarixinə Bankın işçilərinin sayı 2,021 (2010-cu il: 2,141) təşkil edir.

Bankın rəsmi ünvanı belədir: Azərbaycan, Bakı, AZ1014, Füzuli küçəsi, 71.

31 dekabr tarixlərinə, Bankın mövcud səhmlərinə aşağıdakı səhmdarlar sahib olmuşlar:

Səhmdar	2011 (%)	2010 (%)	2009 (%)
Pasha Holding Ltd.	99.8%	99.75%	97.5%
Fiziki şəxslər	0.2%	0.25%	2.5%
Cəmi	100.0%	100.0%	100.0%

Banka ümumi nəzarəti cənab Arif Paşayev həyata keçirir.

2. Hesabatların tərtibatının əsası

Ümumi məsələlər

Hazırkı maliyyə hesabatları Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları ("MHBS") əsasında hazırlanmışdır.

Azərbaycan manatı Bankın funksional və təqdimat valyutasıdır, çünki əməliyyatların əksəriyyəti Azərbaycan manatı ilə ifadə edilir, ölçülür və ya maliyyələşdirilir. Digər valyutalarla aparılmış əməliyyatlar xarici valyuta ilə əməliyyatlar kimi uçota alınır.

Bank qeydlərin aparılmasını və maliyyə hesabatlarının hazırlanmasını Azərbaycan manatı ilə və MHBS-na uyğun olaraq həyata keçirir.

Hazırkı maliyyə hesabatları, xüsusi olaraq qeyd edilmiş hallar və səhm dəyərləri istisna olmaqla, min Azərbaycan manatı ("AZN") ilə təqdim edilir.

Ədalətli dəyərle ölçülmüş binalar və satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları istisna olmaqla, maliyyə hesabatları ilkin maya dəyəri əsasında hazırlanmışdır.

Yenidən təsnif etmələr

31 dekabr 2011-ci il tarixində başa çatan il üzrə maliyyə hesabatları hazırlanarkən, 31 dekabr 2010-cu il tarixində başa çatan il üzrə maliyyə hesabatlarının bəzi maddələri yenidən təsnif edilmişdir.

2011-ci ilin təqdimatına uyğunlaşmaq məqsədilə 31 dekabr 2010-cu il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aşağıdakı yenidən təsnif etmələr aparılmışdır:

2. Hesabatların tərtibatının əsası (davamı)

Yenidən təsnif etmələr (davamı)

	Əvvəlki hesabatla görə (2010)	Yenidən təsnif etmənin təsiri (2010)	Yenidən təsnif etmə (2010)	Qeydlər
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat				
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	27,771	16	27,787	a)
Digər aktivlər	2,767	(16)	2,751	a)
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	313,749	43,130	356,879	b)
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	363,914	(56,661)	307,253	b), c)
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	-	13,531	13,531	c)

2011-ci ilin təqdimatına uyğunlaşmaq məqsədilə 31 dekabr 2010-cu il tarixinə maliyyə nəticələri haqqında hesabatda aşağıdakı yenidən təsnif etmələr aparılmışdır:

	Əvvəlki hesabatla görə (2010)	Yenidən təsnif etmənin təsiri (2010)	Yenidən təsnif etmə (2010)	Qeydlər
Maliyyə nəticələri haqqında hesabat				
Zəmanətlər və akkreditivlər üzrə fazi gəliri	1,031	(1,031)	-	d)
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər üzrə faiz xərci	(5,157)	2,088	(3,069)	c)
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər üzrə faiz xərci	-	(2,088)	(2,088)	c)
Xalis haqq və komissiya gəliri	36,264	1,031	37,295	d)

2011-ci ilin təqdimatına uyğunlaşmaq məqsədilə 31 dekabr 2009-cu il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aşağıdakı yenidən təsnif etmələr aparılmışdır:

	Əvvəlki hesabatla görə (2009)	Yenidən təsnif etmənin təsiri (2009)	Yenidən təsnif etmə (2009)	Qeydlər
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat				
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	310	16	326	a)
Digər aktivlər	4,846	(16)	4,830	a)
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	177,293	45,379	222,672	b)
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	248,405	(65,591)	182,814	b), c)
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	-	20,212	20,212	c)

- a) 16 AZN (2009-cu il: 16 AZN) məbləğində korporativ istiqrazlara investisiyalar "Digər aktivlər"dən "Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları"na yenidən təsnif edilmişdir.
- b) 43,130 AZN (2009-cu il: 45,379 AZN) məbləğində dövlət təşkilatlarının cari hesabları "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər"dən "Müştərilər qarşısında öhdəliklər"ə yenidən təsnif edilmişdir.
- c) 13,531 AZN (2009-cu il: 20,212 AZN) məbləğində kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı qarşısında öhdəliklər"dən, 2010-cu il üçün 2,088 AZN məbləğində əlaqəli faiz xərcləri "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər"dən "Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər"ə yenidən təsnif edilmişdir.
- d) 1,031 AZN məbləğində zəmanətlər üzrə faiz gəliri "Xalis haqq və komissiya gəliri"ne yenidən təsnif edilmişdir.

3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı

Mühasibat uçotu prinsiplərində dəyişikliklər

İl ərzində Bank aşağıdakı düzəlişlər edilmiş MHBS və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhi Komitəsinin ("BMHŞK") yeni Şərhlərini qəbul etmişdir. Bu dəyişikliklərin əsas təsiri aşağıdakı kimi olmuşdur:

24 sayılı MUBS "Aidiyyəti olan tərəflər haqqında açıqlamalar" (Düzəliş)

2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmış və 1 yanvar 2011-ci il tarixində və ya bundan sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilən düzəliş edilmiş 24 sayılı MUBS dövlətə aid müəssisələr haqqında açıqlamaları sadələşdirir və aidiyyət anlayışını aydınlaşdırır. Əvvəllər, dövlət tərəfindən nəzarət edilən və ya əhəmiyyətli təsir göstərilən müəssisə həmin dövlətin nəzarət etdiyi və ya əhəmiyyətli təsir göstərdiyi digər müəssisələrlə bütün əməliyyatlar haqqında məlumat verməli idi. Düzəliş edilmiş standart belə əməliyyatlar haqqında açıqlamanın yalnız həmin əməliyyatlar ayrı-ayrılıqda və ya birlikdə mühüm olanda verilməsini tələb edir. Yenidən baxılmış Standarta uyğun olaraq əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar haqqında məlumatların açıqlanması 27 sayılı Qeyddə təqdim edilir.

32 sayılı MUBS-na dəyişikliklər "Maliyyə alətləri: Təqdimat": Hüquqların emissiyasının təsnif edilməsi"

2009-cu ilin oktyabr ayında MUBSK 32 sayılı MUBS-na düzəliş buraxmışdır. Müəssisələr bu düzəlişi 1 fevral 2010-cu il tarixində və sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edəcəkdir. Bu düzəliş 32 sayılı MUBS-da maliyyə öhdəliyinin tərifini dəyişərək, hüquqların emissiyasının və müəyyən opsiya və varrantların kapital alətləri kimi təsnif edilməsini nəzərdə tutur. Bu qayda hüquqlar proporsional şəkildə müəssisənin eyni sinifdən olan qeyri-törəmə kapital alətlərinin bütün mövcud mülkiyyətçilərinə müəssisənin müəyyən sayda kapital alətlərinin hər hansı valyutada müəyyən edilmiş məbləğə alınması məqsədilə verildə tətbiq edilir. Düzəliş edilmiş standart Bankın maliyyə hesabatlarına heç bir təsir göstərməmişdir.

19 sayılı BMHŞK şərh "Maliyyə öhdəliklərinin kapital alətləri ilə ödənilməsi"

19 sayılı BMHŞK şərh 2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmışdır və 1 iyul 2010-cu ildə və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir. Bu şərh maliyyə öhdəliyinin şərtləri dəyişəndə və maliyyə öhdəliyini tam və ya qismən ödəmək üçün kreditora kapital alətinin buraxılması ilə nəticələndə uçot qaydasını aydınlaşdırır. Bu şərhin Bankın maliyyə hesabatlarına heç bir təsiri olmamışdır.

MHBS-lərə təkmilləşdirmələr

2010-cu ilin may ayında MUBSK standartlara, ilk öncə uyğunsuzluqları aradan götürmək və mətni aydınlaşdırmaq məqsədilə üçüncü düzəlişlər toplusunu buraxmışdır. Düzəlişlərin böyük hissəsi 1 yanvar 2011-ci il tarixində və ya bundan sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir. Hər bir standart üçün ayrıca keçid şərtləri nəzərdə tutulur. 2010-cu ilin may ayının "MHBS-na təkmilləşdirmələr"inə daxil olan düzəlişlər Bankın mühasibat uçotu prinsiplərinə, maliyyə vəziyyətinə və ya əməliyyat nəticələrinə aşağıda təsvir olunan formada təsir göstərmişdir:

- 3 sayılı MHBS "Müəssisələrin birləşməsi": ölçmə seçimlərinin əhatə dairəsini məhdudlaşdıraraq müəyyən edir ki, yalnız ləğv etmə halında sahibləri müəssisənin xalis aktivlərində proporsional payla təmin edən mülkiyyət paylarını təqdim edən nəzarət olunmayan paylarla bağlı komponentləri ya ədalətli dəyərlə, ya da alınan müəssisənin müəyyən edilə bilən xalis aktivlərində mülkiyyət alətlərinin cari proporsional payı kimi ölçülməlidir.
- 7 sayılı MHBS "Maliyyə alətləri: Məlumatın açıqlanması"; kəmiyyət və kredit riski açıqlamalarına düzəlişlər təqdim edir. Əlavə tələblər cüzi təsir göstərmişdir, çünki məlumat asanlıqla əldə edilə bilər.
- 1 sayılı MHBS, 3 sayılı MHBS, 1 sayılı MUBS, 27 sayılı MUBS, 34 sayılı MUBS və 13 sayılı BMHŞK şərhinə düzəlişlər Şirkətin mühasibat uçotu prinsiplərinə, maliyyə vəziyyətinə və ya əməliyyatlarının nəticələrinə təsir göstərməyəcəkdir.

Aşağıdakı standartlara və şərhlərə düzəlişlər Bankın mühasibat uçotu prinsiplərinə, maliyyə vəziyyətinə və ya əməliyyat nəticələrinə heç bir təsir göstərməmişdir:

- 1 sayılı MHBS "Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarının ilk dəfə tətbiq edilməsi" – MHBS-ni ilk dəfə tətbiq edənlərin 7 sayılı MHBS əsasında müqayisəli məlumatların təqdim edilməsindən məhdudlaşdırılmış qaydada azad edilməsi.
- 14 sayılı BMHŞK şərh "Minimal maliyyələşdirmə tələbinin əvvəlcədən ödənilməsi".

3. Mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)

Assosiasiya olunmuş müəssisələrə investisiyalar

Assosiasiya olunmuş müəssisələr Bankın əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərdiyi, lakin nəzarət etmədiyi müəssisələrdir; Bankın bu müəssisələrin səsvermə hüququ səhmlərində payı adətən 20% və 50% təşkil edir. Assosiasiya olunmuş müəssisələrə investisiyalar pay iştirakı metoduna əsasən qeydə alınır və ilkin tanınma zamanı qüdvili daxil edən ilkin dəyər də əks etdirilir. Balans dəyərində sonrakı dəyişikliklər Bankın assosiasiya olunmuş müəssisənin xalis aktivlərindəki payında alışdan sonrakı dəyişiklikləri əks etdirir. Assosiasiya olunmuş müəssisələrin mənfəətində və zərərində və digər ümumi gəlirdə tanınmış ehtiyatlarda hərəkətdə Bankın payı maliyyə nəticələri haqqında hesabatda qeydə alınır. Bununla bərabər, Bankın assosiasiya olunmuş müəssisənin zərərindəki payı onun assosiasiya olunmuş müəssisədəki payına bərabər və ya bu paydan artıq olursa, Bank, assosiasiya olunmuş müəssisəyə və ya onun adından gələcək ödənişlər aparmalı olduğu hallar istisna olmaqla, gələcək zərərləri tanıdır.

Bank və onun assosiasiya olunmuş müəssisələri arasındakı əməliyyatlar üzrə realizasiya olunmamış gəlirlər Bankın assosiasiya olunmuş müəssisələrdəki payına proporsional həcmdə silinir; bundan əlavə, köçürülmüş aktivin dəyərsizləşməsi sübuta yetirilmədiyi halda realizasiya olunmamış zərər də silinir. Assosiasiya olunmuş müəssisələr Bankın siyasətini nəzərə alan vahid uçot siyasətini tətbiq edir.

Maliyyə aktivləri

İlkin tanıma

39 sayılı MUBS-na uyğun olaraq maliyyə aktivləri müvafiq qaydada mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərle əks etdirilmiş maliyyə aktivləri, ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan alətlər və ya satış üçün mövcud olan maliyyə alətlərinə təsnif edilir. İlkin tanınma zamanı maliyyə aktivləri ədalətli dəyərle ölçülür. Mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərle əks etdirilməyən investisiyalar əks etdirilərkən, onların ədalətli dəyərlərinə əməliyyatla birbaşa əlaqəsi olan xərclər əlavə edilir. Bank maliyyə aktivlərini ilkin tanıma zamanı təsnifləşdirir və sonra aşağıda təsvir olunan müəyyən hallarda maliyyə aktivlərini yenidən təsnif edə bilər.

Tanıma tarixi

Maliyyə aktivlərinin bütün müntəzəm alışları və satışları alqı-satqı tarixində, yeni Bank aktivini almaq öhdəliyini üzərinə götürdüyü tarixdə tanınır. Müntəzəm alış və ya satış əməliyyatları qanunvericiliklə və ya bazar razılaşmaları ilə ümumi şəkildə müəyyən edilmiş müddət ərzində aktivlərin çatdırılmasını tələb edən maliyyə aktivlərinin alınması və ya satılması deməkdir.

1 gün mənfəəti

Qeyri-fəal bazarda əməliyyat qiyməti həmin əməliyyatın müşahidə olunan cari bazardakı və ya qiymətləndirmə mexanizminə əsaslanan (dəyişən göstəriciləri müşahidə olunan bazarın məlumatlarına istinad edən) ədalətli dəyərdən fərqlənirsə Bank dərhal əməliyyat qiyməti ilə ədalətli dəyər arasındakı fərq (1 günün mənfəəti) maliyyə nəticələri haqqında hesabatda tanıyır. Müşahidə olunmayan məlumatlardan istifadə ediləndə əməliyyatın dəyəri və modelin dəyəri arasındakı fərq maliyyə nəticələri haqqında hesabatda yalnız giriş məlumatları müşahidə oluna biləndə və ya alət uçotdan çıxarılanda tanınır.

Mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərle əks etdirilmiş maliyyə aktivləri

Ticarət məqsədləri üçün saxlanılan maliyyə aktivləri kimi təsnif edilən maliyyə aktivləri "mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərle əks etdirilmiş maliyyə aktivləri" kateqoriyasına daxil edilir. Maliyyə aktivləri ticarət məqsədləri üçün saxlanılan maliyyə aktivləri kimi o halda təsnif edilir ki, onlar yaxın zamanda satılmaq məqsədilə alınmışdır. Təyin edilmiş və effektiv hedcinq alətləri olmayan törəmə aktivlər də ticarət məqsədləri üçün saxlanılan maliyyə aktivləri kimi təsnif edilir. Ticarət məqsədləri üçün saxlanılan maliyyə aktivləri üzrə gəlir və zərərlər maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əksini tapır.

Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiyalar

Müəyyən və ya müəyyən edilə bilən ödənişli və müəyyən müddəti olan qeyri-törəmə maliyyə aktivləri Bankın onları ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlamaq niyyəti və imkanı olanda, ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan maliyyə aktivləri kimi təsnif edilir. Qeyri-müəyyən müddətdə saxlanması nəzərdə tutulan investisiyalar bu sinfə daxil edilmir. Ödəmə müddəti tamamlanana qədər saxlanılan investisiyalar sonradan amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür. Gəlir və zərərlər maliyyə nəticələri haqqında hesabatda investisiyalar dəyərsizləşəndə, habelə amortizasiya prosesində əks etdirilir.

3. Mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)

Maliyyə aktivləri (davamı)

Kreditlər və debitor borclar

Kreditlər və debitor borcları fəal bazarda dövr etməyən, müəyyən və ya müəyyən edilə bilən ödənişli qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Onlar dərhal və ya qısa müddətdə satılmaq üçün nəzərdə tutulmur, ticarət qiymətli kağızları kimi təsnif edilmir və ya satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları kimi göstərilir. Belə aktivlər effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərle əks etdirilir. Belə aktivlər üzrə gəlir və xərclər maliyyə nəticələri haqqında hesabatda kreditlər və debitor borcları uçotdan çıxarıldıqda və ya qiymətdən düşdükdə, eləcə də amortizasiya prosesində əks etdirilir.

Satış üçün mövcud olan maliyyə aktivləri

Satış üçün mövcud olan maliyyə aktivləri yuxarıda göstərilən üç sinfə daxil olmayan və ya satış üçün mövcud olan maliyyə aktivləri kimi təsnif edilmiş qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. İlk tanımadan sonra satış üçün mövcud olan maliyyə aktivləri ədalətli dəyərle ölçülür və bu zaman gəlir və xərclər investisiyanın tanınması dayanana və ya investisiyanın dəyersizləşməsi müəyyən edilənədək digər ümumi gəlir kimi əks etdirilir. Belə halda əvvəl digər ümumi gəlirin tərkibində əks etdirilmiş müstəqil gəlir və ya zərər maliyyə nəticələri haqqında hesabatda yenidən təsnif edilir. Bununla bərabər effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə hesablanmış faizlər maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əks etdirilir.

Ədalətli dəyərin müəyyən edilməsi

Hər hesabat tarixində aktiv bazarda alınıb-satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri elan edilmiş bazar qiymətlərinə və ya dilerin müəyyən etdiyi qiymətlərə (uzunmüddətli mövqe üçün alıcının qiyməti və qısamüddətli mövqe üçün satıcının qiyməti) istinadən satışla əlaqədar xərclər çıxılmadan müəyyən edilir. Aktiv bazarda alınıb-satılmayan bütün digər maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri müvafiq qiymətləndirmə metodlarından istifadə etməklə müəyyən edilir. Bu cür metodlara xalis cari dəyər metodları, bazarda müşahidə edilən qiymətləri olan oxşar maliyyə alətləri ilə müqayisə, opsiyonların qiymətləndirilməsi modelləri və digər qiymətləndirmə modelləri daxildir.

Qarşılıqlı əvəzləşdirmə

Bank maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin tanınmış məbləğlərini qarşılıqlı əvəz etmək üçün qanuni hüquqa malik olduğu və ya hesablaşmanı netto əsasda həyata keçirmək, ya da eyni vaxtda aktiv reallaşdırmaq və öhdəliyi yerinə yetirmək niyyəti olduğu halda, qarşılıqlı əvəzləşdirir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda xalis məbləğ kimi təqdim edir. Bu adətən əsas əvəzləşdirmə razılaşmalarında baş vermir və əlaqəli aktiv və öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ümumi məbləğdə göstərilir.

Maliyyə aktivlərinin yenidən təsnif edilməsi

Satış üçün saxlanılan aktiv kimi təsnif edilən qeyri-törəmə maliyyə aktivini yaxın zamanda satılmaq məqsədilə artıq saxlanılırsa, o aşağıdakı hallardan birində mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərle əks etdirilmiş maliyyə aktivləri kateqoriyasından çıxarıla bilər:

- Yuxarıda göstərilmiş kreditlər və debitor borcları anlayışına uyğun olan maliyyə aktivini bu halda kreditlər və debitor borcları kateqoriyasına yenidən təsnif edilə bilər ki, Bank onu yaxın gələcəkdə və ya ödəniş tarixinədək saxlamaq niyyətində və qabiliyyətində olsun.
- İger maliyyə aktivləri yalnız nadir hallarda satıla bilən və ya ödəniş tarixinə qədər saxlanılan aktivlər kimi yenidən təsnif edilə bilər.

Kreditlər və debitor borcları tərifinə uyğun gələn satıla bilən aktivlər kimi təsnif edilmiş maliyyə aktivləri o halda kreditlər və debitor borcları kateqoriyasına yenidən təsnif edilə bilər ki, Bank onları yaxın gələcəkdə və ya ödəniş tarixinə qədər saxlamaq niyyətində və ya qabiliyyətində olsun.

Maliyyə aktivləri yenidən təsnif etmə tarixində ədalətli dəyərle yenidən təsnif edilir. Mənfəət və ya zərər təsnif edilmiş gəlir və ya zərər ləğv edilmir. Yenidən təsnif etmə tarixində maliyyə aktivinin ədalətli dəyəri, müvafiq olaraq, onun yeni dəyəri və ya amortizasiya edilmiş dəyəri olur.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri kassada olan pul vəsaitləri, ARMB-dan alınacaq məbləğlər (məcburi ehtiyatları çıxmaqla) və ödəmə müddəti verildiyi tarixdən etibarən doxsan gün ərzində bitən və müqavilə yüklülüyündən azad olan maliyyə təşkilatlarından alınacaq məbləğlər daxildir.

3. Mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)

Borc vəsaitləri

Buraxılmış maliyyə alətləri və ya onların komponentləri o halda öhdəlik kimi təsnif edilir ki, müqavilə razılaşmasının mahiyyəti Bankın üzərinə aşağıdakı öhdəliklərdən birinin qoyulması ilə nəticələnsin: sahibə pul vəsaitləri və ya digər maliyyə aktivini çatdırmaq və ya öhdəliyi müəyyən məbləğdə pul vəsaitinin və ya digər maliyyə aktivinin müəyyən sayda xüsusi kapital alətlərinə mübadilə etməkdən fərqli olan yolla ödəmək. Belə alətlərə kredit təşkilatları, ARMB və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər və Müştərilər qarşısında öhdəliklər daxildir. İlk tanınmadan sonra borclar amortizasiya olunmuş dəyərlə, effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ölçülür. Gəlir və zərərlər maliyyə nəticələri haqqında hesabatda borclar silindikdə, eləcə də amortizasiyanın hesablanması prosesində əks etdirilir.

Lizinqlər

Əməliyyat lizinqi - Bank lizinqalan qismində

Lizinq obyektlərinin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar risk və gəlirlər lizinqverən tərəfindən Banka ötürülmədikdə aktivlərin lizinqi əməliyyat lizinqi hesab olunur. Əməliyyat lizinqi əsasında ödənişlər lizinqin müddəti ərzində bərabər çıxılmalar metoduna əsasən ümumi və inzibati xərclərin tərkibinə daxil edilir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Maliyyə aktivinin və ya maliyyə aktivləri qrupunun dəyərsizləşməsi ehtimalına dair obyektiv sübutların olub-olmamasını müəyyən etmək üçün Bank hər hesabat tarixində qiymətləndirmə aparır. Maliyyə aktivləri qrupu yalnız və yalnız aktiv ilk dəfə əks etdirildikdən sonra baş vermiş bir və ya bir neçə hadisə nəticəsində dəyərsizləşmənin obyektiv sübutu olanda (baş vermiş "zərər hadisəsi") və ya bu zərər hadisəsi (və ya hadisələri) maliyyə aktivləri qrupundan gözlənilən və etibarlı şəkildə qiymətləndirilə bilən pul vəsaitləri hərəkətlərinə təsir göstərəndə dəyərsizləşmiş hesab edilir. Dəyərsizləşmənin sübutlarına borcaların və ya borcalanlar qrupunun mühüm maliyyə çətinlikləri ilə rastlaşması, faizlərin və ya əsas məbləğin ödənilməsi öhdəliklərini pozması, yüksək müflisləşmə və ya digər maliyyə yenidənqurması ehtimalı ilə qarşılaşmasına dair sübutlar, habelə müşahidə edilən bazar məlumatları əsasında qiymətləndirilən gələcək pul vəsaitləri hərəkətində ölçülə bilən azalmaya (müasir üçün vaxtı keçmiş ödənişlərin səviyyələrində dəyişikliklərə və ya aktivlər üzrə zərərlərlə uzlaşan iqtisadi şəraitlərə) dair sübutlar daxildir.

Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər və müştərilərə verilmiş kreditlər

Amortizasiya olunmuş dəyərlə uçota alınan kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlərlə və müştərilərə verilmiş kreditlərlə bağlı Bank əvvəlcə fərdi olaraq mühüm maliyyə aktivləri üçün fərdi və fərdi olaraq mühüm olmayan maliyyə aktivləri üçün məcmu şəkildə dəyərsizləşməyə dair obyektiv sübutların olub-olmamasını qiymətləndirir. Bank mühüm olub-olmamasından asılı olmayaraq fərdi şəkildə qiymətləndirilmiş maliyyə aktivləri üçün dəyərsizləşməyə dair obyektiv sübutun olmaması qərarına gələrsə, həmin aktiv analoji kredit riski xüsusiyyətlərinə malik olan maliyyə aktivləri qrupuna daxil edir və onların dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirilməsini məcmu şəkildə aparır. Dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirilməsi fərdi şəkildə aparılmış və dəyərsizləşmə zərərləri əks etdirilmiş aktivlər dəyərsizləşmə baxımından məcmu şəkildə qiymətləndirməyə daxil edilmir.

Dəyərsizləşmə zərərlərinin çəkilməsinin obyektiv sübutu olarsa, zərərin məbləği aktivlərin balans dəyəri ilə qiymətləndirilmiş gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyəri (hələ çəkilməmiş gələcəkdə gözlənilən kredit zərərləri nəzərə alınmadan) arasında fərq kimi ölçülür. Aktivin balans dəyəri ehtiyat hesabının istifadə edilməsi hesabına azalır və zərərin məbləği maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əks etdirilir. Faiz gəlirləri azaldılmış balans dəyəri üzrə, aktiv üzrə ilkin effektiv faiz dərəcəsi əsasında hesablanmağa davam edir. Kreditlər və müvafiq ehtiyat kreditin qaytarılmasının realistik perspektivləri olmayanda və bütün təminat reallaşdırıldıqda və ya Bankın mülkiyyətinə keçdikdə silinir. Əgər növbəti ildə qiymətləndirilmiş dəyərsizləşmə zərərinin məbləği dəyərsizləşmə tanındıqdan sonra baş vermiş hadisə nəticəsində artır və ya azalrsa, əvvəl tanınmış dəyərsizləşmə zərəri ehtiyat hesabında düzəliş aparılaraq əks etdirilir. Gələcək silinmə sonradan bərpa edilirsə, bərpa məbləği maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əks etdirilir.

Qiymətləndirilmiş gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyəri maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsi ilə diskont edilir. Kredit dəyişən faiz dərəcəsi ilə verilmişdirsə, dəyərsizləşmə zərərinin ölçülməsi üçün diskontun dərəcəsi, cari effektiv faiz dərəcəsi olacaqdır. Girov qoyulmuş maliyyə aktivləri üzrə qiymətləndirilmiş gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin cari dəyərinin hesablanması, girov aktivinin özgəninkləşdirilməsinin mümkün olub-olmamasından asılı olmayaraq, girovun alınması və satılması ilə bağlı məsrəfləri çıxmaqla girov aktivinin özgəninkləşdirilməsindən irəli gələn pul vəsaitləri hərəkətlərini əks etdirir.

Dəyərsizləşmənin məcmu şəkildə qiymətləndirilməsi məqsədilə maliyyə aktivləri Bankın daxili kredit reytingləri sistemi əsasında qruplara bölünür və bu zaman aktivin növü, iqtisadi sektoru, coğrafi mövqeyi, girovun növü, ödəniş vaxtının keçib-keçməməsi və digər müvafiq amillər kimi kredit riskinin xüsusiyyətləri nəzərə alınır.

3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)**Maliyyə aktivlərinin dəyersizləşməsi (davamı)***Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər və müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)*

Məcmu şəkildə dəyersizləşmə baxımından qiymətləndirilmiş maliyyə aktivləri qrupu üzrə pul vəsaitlərinin gələcək hərəkətləri bu qrupa daxil olan aktivlərin kredit riski xüsusiyyətləri ilə analogi xüsusiyyətlərə malik olan aktivlər üzrə zərərnlə bağlı tarixi məlumat əsasında müəyyən edilir. Zərərnlə bağlı tarixi məlumatda həmin məlumatın aid olduğu illərdə təsir göstərməmiş cari şəraitlərin təsirini əks etdirmək və keçmiş müddətin hazırda mövcud olmayan şəraitlərinin təsirini istisna etmək məqsədilə müşahidə edilən cari bazar məlumatı əsasında düzəlişlər edilir. Gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərində dəyişikliklərin qiymətləndirmələri hər il üçün müşahidə edilən bazarda müvafiq məlumatlardakı dəyişiklikləri (məsələn üçün işsizlik səviyyəsi, daşınmaz əmlakın qiymətləri, əmtəə qiymətləri, ödəniş statusunda dəyişikliklər və ya qrupun çəkdiyi zərərləri və ya onların həcmi əks etdirən digər amilləri) əks etdirir. Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilmiş metod və fərziyyələr müntəzəm qaydada yenidən baxılır ki, qiymətləndirilmiş zərərnlə faktiki nəticələr arasındakı fərqlər azaldınsın.

Satış üçün mövcud olan maliyyə investisiyaları

Satış üçün mövcud olan maliyyə investisiyaları üçün Bank hər hesabat tarixində investisiya və ya investisiyalar qrupunda dəyersizləşməyə dair obyektiv sübutun olub-olmamasını qiymətləndirir.

Satış üçün mövcud olan maliyyə investisiyaları kimi təsnif edilən kapital investisiyaları ilə bağlı obyektiv dəyersizləşmə sübutlarına investisiyanın ədalətli dəyərinin maya dəyərindən əhəmiyyətli və ya sürəkli şəkildə aşağı düşməsi daxildir. Dəyersizləşmə sübutları mövcud olanda məcmu zərər – əvvəl maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əks etdirilmiş investisiya üzrə dəyersizləşmə zərərinin çıxmaqla alış dəyəri ilə cari ədalətli dəyər arasındakı fərq kimi ölçülür – digər ümumi gəlirin tərkibindən çıxarılır və maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əks etdirilir. Kapital investisiyaları üzrə dəyersizləşmə zərərləri maliyyə nəticələri haqqında hesabatı vasitəsilə bərpə edilmir, onların dəyersizləşmədən sonra ədalətli dəyərinin artması digər ümumi gəlirin tərkibində əks etdirilir.

Borc alətləri satış üçün mövcud olan alətlər kimi təsnif ediləndə dəyersizləşmə amortizasiya hesablanmış dəyərle uçota alınan maliyyə aktivləri ilə eyni prinsiplərlə qiymətləndirilir. Gələcək faiz gəliri azaldılmış balans dəyərinə əsaslanır və dəyersizləşmə zərərinin ölçülməsi məqsədilə gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin diskont edilməsi üçün istifadə edilən faiz dərəcəsi ilə hesablanır. Faiz gəliri maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əks etdirilir. Əgər növbəti ildə borc alətinin ədalətli dəyəri artırsa və bu artma obyektiv olaraq dəyersizləşmə zərərləri maliyyə nəticələri haqqında hesabatda və zərərində əks etdirildikdən sonra baş vermiş hadisə ilə bağlıdırsa, dəyersizləşmə zərəri maliyyə nəticələri haqqında hesabatda bərpə edilir.

Kreditlərin restrukturizasiyası

İmkan dairəsində Bank girova yiyələnmək əvəzinə kredit şərtlərini dəyişdirməyə çalışır. Buna müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş ödəniş müddətlərinin uzadılması və yeni kredit şərtlərinin razılaşdırılması daxildir.

Bu restrukturizasiyanın uçot qaydası aşağıda təqdim olunur:

- Kreditin valyutası dəyişmişdirsə, köhnə kredit uçotdan çıxarılır və yeni kredit tanınır.
- Kreditin restrukturizasiyası borcalanın maliyyə çətinlikləri ilə bağlı deyilsə, Bank aşağıda təsvir olunan maliyyə öhdəlikləri üçün tətbiq edilən eyni yanaşmadan istifadə edir.
- Kreditin restrukturizasiya borcalanın maliyyə çətinlikləri ilə bağlıdırsa və kredit restrukturizasiyadan sonra dəyersizləşsə, Bank ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə diskont edilmiş yeni pul vəsaitlərinin hərəkətinin cari dəyəri ilə dövr üzrə ehtiyat xərclərində restrukturizasiyadan əvvəlki balans dəyəri arasında fərqi tanıyır. Restrukturizasiyadan sonra kredit dəyersizləşməsə, Bank effektiv faiz dərəcəsini yenidən hesablayır.

Yeni şərtlər müəyyən edildiyi təqdirdə, kreditin vaxtı keçmiş hesab olunmur. Bütün meyarların qarşılınması və gələcək ödənişlərin mümkünlüyündən əmin olmaq məqsədilə Bankın rəhbərliyi restrukturizasiya edilmiş kreditləri daim nəzərdən keçirir. Belə kreditlər fərdi və ya məcmu qaydada dəyersizləşməyə məruz qalmaqda davam edir və onların ödənilən dəyəri kredit üzrə ilkin və cari effektiv faiz dərəcəsini istifadə etməklə hesablanır.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin uçotdan çıxarılması*Maliyyə aktivləri*

Maliyyə aktivi (və ya müvafiq hallarda maliyyə aktivinin bir hissəsi və ya analogi maliyyə aktivləri qrupunun bir hissəsi) aşağıdakı hallarda balansda əks etdirilmir:

- Aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüquqlarının vaxtı başa çatmışdır.
- Bank özünün aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüquqlarını üçüncü tərəfə keçirmiş və ya aktivdən pul vəsaitlərini almaq hüququnu saxlayaraq, onları "tranzit" razılaşması əsasında tam məbləğdə və çox yubanmadan ödəmək öhdəliyini götürmüşdür; və
- Bank: (a) aktiv üzrə, demək olar ki, bütün risk və səmərələr ötürmüş; (b) aktiv üzrə, demək olar ki, bütün risk və səmərələr ötürməmiş və onları özündə saxlamaqla, yalnız aktiv üzrə nəzarəti ötürmüşdür.

3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin uçotdan çıxarılması (davamı)

Maliyyə aktivləri (davamı)

Bank aktivdən pul vəsaitləri hərəkətini almaq hüququnu ötürmüş və aktiv üzrə, demək olar ki, bütün risk və səmərələri nə ötürməmiş, nə də onları özündə saxlamamışdırsa, aktiv, Bankın həmin aktivdə davam edən iştirakı müqabilində əks etdirilir. Ötürülmüş aktiv üzrə zəmanət formasında aktivdə iştirakın davam etməsi aktivin ilkin balans dəyəri ilə Bankdan tələb oluna biləcək maksimal ödəniş məbləğindən az olanı ilə ölçülür.

Aktivdə iştirak, ötürülmüş aktiv üzrə yazılı və/və ya satın alınmış opsiya (o cümlədən netto əsasla ödənilən opsiya və ya analoji alət) formasında davam edirsə, Bankın davam edən iştirakının həcmi ötürülən aktivin Bank tərəfindən geri alınacaq dəyərində bərabərdir. Lakin ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən aktiv üzrə yazılı put-opsiyası (o cümlədən netto əsasla ödənilən opsiya və ya analoji alət) istisna təşkil edir və bu halda Bankın davam edən iştirakının həcmi, ötürülən aktivin ədalətli dəyəri və opsiyanın icra qiymətindən az olanı ilə məhdudlaşır.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəliyi müvafiq öhdəlik icra edildikdə, ləğv edildikdə və ya vaxtı başa çatdıqda uçotdan çıxarılır.

Mövcud olan bir maliyyə öhdəliyi eyni kreditor qarşısında tam fərqli şərtlərlə digəri ilə əvəz edildikdə və ya mövcud öhdəliyin şərtlərinə əhəmiyyətli düzəlişlər edildikdə, belə əvəz etmə və ya düzəliş ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılmasını və yeni öhdəliyin tanınmasını tələb edir və müvafiq balans dəyərlərindəki fərqlər maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əks etdirilir.

Maliyyə zəmanətləri

Adi fəaliyyətində Bank akkreditivlər və zəmanətlərdən ibarət olan maliyyə zəmanətləri verir. Maliyyə zəmanətləri maliyyə hesabatlarında ilk öncə ədalətli dəyərlə "Digər öhdəliklər" maddəsində alınmış komissiya haqqı məbləğində əks etdirilir. İlk əks etdirmədən sonra Bankın hər bir zəmanət üzrə öhdəliyi aşağıdakı məbləğlərdən yuxarı olanı ilə ölçülür: amortizasiya hesablanmış komissiya haqqı və zəmanətdən irəli gələn maliyyə öhdəliyinin ödənilməsi üçün tələb olunan məsrəflərin ən yaxşı qiyməti.

Maliyyə zəmanətləri ilə bağlı öhdəliyin artması maliyyə nəticələri haqqında hesabatda nəzərə alınır. Alınmış komissiya haqqı maliyyə nəticələri haqqında hesabatda zəmanətin müddəti üzrə bərabər hissələrə bölünməklə əks etdirilir.

Vergilər

Cari mənfəət vergisi xərç Azərbaycan Respublikasının qanunları əsasında hesablanır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri öhdəlik metodundan istifadə etməklə müvəqqəti fərqlər üzrə hesablanır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi şirkətlərin birləşməsi olmayan əməliyyat zamanı qüvvədə və ya aktiv və ya öhdəliyin ilkin tanınmasında irəli gəlməyəndə və əməliyyat zamanı nə uçot mənfəətinə, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəətə və ya zərərə təsir göstərmədiyi hallarda, təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivlərinin və öhdəliklərinin vergi bazası və onların maliyyə hesabatları məqsədləri üçün balans dəyərləri arasında bütün müvəqqəti fərqlər üzrə müəyyən edilir.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri yalnız bu dərəcədə müəyyən edilir ki, çıxılan müvəqqəti fərqlərin istifadə edilə bilməsi üçün vergiyə cəlb edilən mənfəətin mövcud olması ehtimalı olsun. Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri, hesabat tarixinə qüvvədə olan və ya əsas etibarilə qüvvədə olan vergi dərəcələri və vergi qanunları əsasında aktivlərin satıldığı və ya öhdəliklərin yerinə yetirildiyi müddətdə tətbiq edilən vergi dərəcələri ilə ölçülür.

Bundan əlavə, Azərbaycanda Bankın fəaliyyəti ilə bağlı müxtəlif əməliyyat vergiləri tətbiq edilir. Bu vergilər ümumi və inzibati xərclərin tərkibinə daxil edilir.

Əmlak və avadanlıqlar

Avadanlıqlar, gündəlik xidmət xərcləri istisna olmaqla, yığılmış köhnəməni və hər hansı tanınmış dəyərsizləşmə zərərinə çıxmaqla maya dəyəri ilə tanınır. Tanıma meyarına uyğun gələndə, avadanlıqların bir hissəsinin əvəz etdirilməsi xərcləri yaranan zaman həmin dəyərə daxil edilir. Avadanlığın balans dəyəri dəyərsizləşmə baxımından balans dəyərinin qaytarılmayacağını göstərən hadisələr baş verəndə və ya şəraitlər dəyişəndə yenidən qiymətləndirilir.

3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)

Əmlak və avadanlıqlar (davamı)

İlk olaraq maya dəyəri ilə tanındıqdan sonra əmlak (binalar) yenidən qiymətləndirilmiş dəyərlə uçota alınır. Həmin yenidən qiymətləndirilmiş dəyər yenidən qiymətləndirmə tarixində ədalətli dəyərdən sonradan yığılmış köhnəlməni və sonradan yığılmış dəyersizləşmə zərərərini çıxmaqla müəyyən edilir. Qiymətləndirmə kifayət qədər tez-tez aparılır ki, yenidən qiymətləndirilən aktivin ədalətli dəyərinin balans dəyərindən çox fərqli olmaması təmin olunsun. Yenidən qiymətləndirmə üzrə hər hansı əlavə vəsait digər ümumi gəlirə daxil edilmiş binalar üçün yenidən qiymətləndirmə ehtiyatına aid edilir. Lakin yenidən qiymətləndirmə üzrə hər hansı əlavə vəsait əvvəllər maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əks etdirilmiş həmin aktivin dəyərinin yenidən qiymətləndirmə nəticəsində azalmasını ləğv etdiyi halda, bu artma maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əks etdirilir. Yenidən qiymətləndirmə üzrə kəsir maliyyə nəticələri haqqında hesabatda əks etdirilir, lakin bu halda həmin aktiv üzrə əvvəlki əlavə vəsaitlə birbaşa əvəzləşdirilən kəsir binalar üçün yenidən qiymətləndirmə ehtiyatında əlavə vəsaitlə birbaşa əvəzləşdirilir.

Binalar üçün yenidən qiymətləndirmə ehtiyatından bölüşdürülməmiş mənfəətə illik köçürmə aktivlərin yenidən qiymətləndirilmiş balans dəyəri əsasında köhnəlmə ilə aktivlərin maya dəyəri əsasında köhnəlmə arasındakı fərq üçün aparılır. Satış zamanı satılan konkret aktivə aid olan hər hansı yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür.

Tamamlanmamış tikinti lazım olduqda dəyersizləşmə ehtiyatını çıxmaqla ilkin dəyərlə uçota alınır. İlkin dəyərə müvafiq aktivin tikintisini maliyyələşdirmək üçün xüsusi və ümumi borc vəsaitlərinin alınması ilə əlaqədar borc vəsaitləri üzrə xərclər daxildir. Tamamlandıqdan sonra həmin aktivlər müvafiq binalar və avadanlıqlar kateqoriyasına köçürülür və balans dəyərində uçota alınır. Tamamlanmamış tikinti üçün tikinti işləri başa çatdırılmayana qədər amortizasiya hesablanır.

Aktiv istifadə edilmək üçün hazır olduğu andan bu aktiv üzrə köhnəlmə hesablanmağa başlayır. Köhnəlmə aktivlərin balans dəyərlərini aşağıda göstərilən proqnozlaşdırılan istifadə müddətləri üzrə bərabər hissələrə bölməklə hesablanır:

	<u>İllər</u>
Binalar	20-50
İcarəyə alınmış aktivlərin əsaslı təmiri	7-10
Kompüterlər və digər avadanlıq	4-5
Mebel, qurğu, nəqliyyat vasitələri və digər	5-7

Aktivlərin qalıq dəyərləri, istifadə müddətləri və metodlar yenidən baxılaraq, hər maliyyə ilinin sonunda lazım olduqca yeniləşdirilir.

Təmir və rekonstruksiya xərcləri çəkildikcə xərclərə aid edilir və kapitallaşdırılmalı olduğu hallar istisna olmaqla, ümumi və inzibati xərclərə daxil edilir.

Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər kompüter proqramlarından və lisenziyalardan ibarətdir.

Ayrıca alınmış qeyri-maddi aktivlər ilk olaraq maya dəyəri ilə tanınır. İlkin tanımadan sonra qeyri-maddi aktivlər yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyersizləşmə zərərərini çıxmaqla maya dəyəri ilə əks etdirilir. Qeyri-maddi aktivlərin istifadə müddətləri məhdud müddətlər kimi müəyyən edilmişdir. Məhdud istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlərə 5-10 illik istifadə müddəti üzrə amortizasiya hesablanır və həmin qeyri-maddi aktivlər üzrə mümkün dəyersizləşmə əlamətləri mövcud olanda dəyersizləşmə baxımından qiymətləndirmə aparılır.

Ehtiyatlar

Bank ehtiyatları keçmiş hadisənin nəticəsi olan cari (hüquqi və ya konstruktiv) öhdəliyə sahib olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərələri təcəssüm etdirən resursların xaric olmasının tələb olunacağını ehtimal etdikdə və öhdəliyin məbləğini etibarlı qiymətləndirə biləndə tanıyır.

Səhmdar kapitalı

Səhmdar kapitalı

Adi səhmlər səhmdar kapitalı kimi təsnif edilir. Şirkətlərin birləşməsi istisna olmaqla, yeni səhmlərin buraxılması ilə birbaşa bağlı olaraq üçüncü tərəflərə ödənişlərə çəkilən xərclər kapitalın tərkibində həmin emissiya nəticəsində əldə edilmiş məbləğin azalması kimi əks etdirilir. Əldə edilmiş vəsaitlərin ədalətli dəyərinin buraxılmış səhmlərin nominal dəyərindən və səhmdarların digər kapitalla ödənişlərindən artıq məbləği əlavə kapital kimi əks etdirilir.

3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)

Səhmdar kapitalı (davamı)

Dividendlər

Dividendlər, yalnız hesabat tarixindən gec olmayaraq elan edildiyi halda, öhdəlik kimi əks etdirilir və hesabat tarixinə kapitalın məbləğindən çıxılır. Dividendlər haqqında məlumat hesabat tarixindən əvvəl və eləcə də hesabat tarixindən sonra, lakin maliyyə hesabatları təsdiq edildikdən əvvəl təklif və ya elan edildikdə açıqlanır.

Seqmentlər üzrə hesabatlar

Bankın seqmentlər üzrə hesabatları aşağıdakı əməliyyat seqmentlərinə əsaslanır: fərdi və korporativ bank xidmətləri.

Şerti öhdəliklər

Şerti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onların ödənilməsi üçün ehtiyatların xərclənməsi ehtimalı az olanda, maliyyə hesabatlarında açıqlanır. Şerti aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onlarla bağlı iqtisadi faydaların daxil olması ehtimal ediləndə maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Gəlir və xərclərin tanınması

Gəlir Bank tərəfindən iqtisadi səmərənin əldə edilməsi ehtimal ediləndə və xərclər etibarlı şəkildə ölçülə biləndə tanınır. Gəlirin tanınması üçün aşağıdakı xüsusi tanıma meyarları da qarşılanmalıdır.

Faiz və analoji gəlir və xərclər

Ticarət aktivləri və ya satış üçün mövcud olan aktivlər kimi təsnif edilmiş faiz hesablanan qiymətli kağızlar və amortizasiya olunmuş dəyəri ilə qiymətləndirilən bütün maliyyə alətləri üzrə faiz gəlirləri və ya xərcləri effektiv faiz dərəcəsi ilə tanınır. Həmin dərəcə qiymətləndirilən gələcək pul vəsaitləri ödənişlərini və ya daxilolmalarını maliyyə alətinin ehtimal edilən istifadə müddəti və ya daha qısa müddət ərzində maliyyə aktivinin və ya öhdəliyinin xalis balans dəyərində diskontlaşdırır. Hesablama zamanı maliyyə aləti üzrə bütün müqavilə şərtləri (misal üçün əvvəlcədən ödəmə imkanı), eləcə də alətlə bilavasitə bağlı olan və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün haqlar və əlavə xərclər nəzərə alınır, lakin gələcək kredit zərərləri nəzərə alınmır. Bank maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri üzrə ödəniş və daxilolmalara dair qiymətləndirmələrinə yenidən baxdıqda, həmin aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində düzəlişlər edir. Düzəliş edilmiş balans dəyəri ilkin effektiv faiz dərəcəsi əsasında hesablanır və balans dəyərində dəyişiklik faiz gəliri və ya xərci kimi tanınır.

Maliyyə aktivinin və ya analoji maliyyə aktivləri qrupunun qeydə alınmış dəyəri dəyərsizləşmə zərərinə görə azalarsa, faiz gəliri, yeni balans dəyərində ilkin effektiv faiz dərəcəsinə tətbiq etməklə əks etdirilir.

Haqq və komissiyalar

Bank haqq və komissiya gəlirini müştərilərə göstərdiyi xidmətlərdən əldə edir. Haqq və komissiya gəlirinə xidmətlər göstərildikcə gəlir kimi tanınan pul vəsaitlərinin toplanması və pul vəsaitlərinin çıxarılması haqları, müştəri xidmətləri üzrə haqlar, plastik kartlarla əməliyyatlar və digər xidmət haqları daxildir. Haqq və komissiya xərclərinə plastik kartlara, pul vəsaitlərinə, müştərilərlə hesablaşmalara və investisiya qiymətli kağızları ilə əməliyyatlara aiddir.

Dividend gəliri

Gəlir Bankın ödənişi almaq hüququ müəyyən ediləndə tanınır.

Xarici valyutanın çevrilməsi

Maliyyə hesabatları Bankın funksional və təqdimat valyutası olan AZN ilə təqdim edilir. Xarici valyutalarla aparılan əməliyyatlar ilk öncə əməliyyat tarixində qüvvədə olan valyuta məzənnəsi ilə funksional valyutaya çevrilir. Xarici valyuta ilə olan monetar aktivlər və öhdəliklər hesabat tarixinə məzənnədən istifadə etməklə funksional valyutaya çevrilir. Xarici valyutalarla əməliyyatların çevrilməsindən yaranan bütün fərqlər maliyyə nəticələri haqqında hesabatda "Xarici valyutalarla əməliyyatlar üzrə xalis gəlir (zərər)" maddəsi üzrə tanınır. Xarici valyuta ilə olan və maya dəyəri ilə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr əməliyyat tarixinə mövcud olan məzənnəyə görə çevrilir. Xarici valyuta ilə olan və ədalətli dəyərə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyər təyin edildiyi tarixdə mövcud olan məzənnəyə görə çevrilir.

Xarici valyuta ilə əməliyyatın müqavilə məzənnəsi ilə ARMB-nin həmin əməliyyat tarixinə rəsmi məzənnəsi arasında fərqlər dilinq əməliyyatları üzrə gəlirlərə daxil edilir.

3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)

Xarici valyutanın çevrilməsi (davamı)

Bank bu maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında 31 Dekabr tarixinə aşağıdakı xarici valyuta məzənnələrindən istifadə etmişdir:

	2011	2010	2009
1 ABŞ dolları	AZN 0.7865	AZN 0.7979	AZN 0.8031
1 avro	AZN 1.0178	AZN 1.0560	AZN 1.1499

Mühasibat uçotu prinsiplərində gələcək dəyişikliklər

Qəbul edilmiş, lakin hələ qüvvəyə minməmiş standart və şərtlər

9 sayılı MHBS "Maliyyə alətləri"

2009-cu və 2010-cu illərin noyabr aylarında MUBSK 9 sayılı "Maliyyə alətləri" MHBS-nin birinci fazasını buraxmışdır. Bu standart tədricən 39 sayılı "Maliyyə hesabatları: Tanınması və ölçülməsi" MUBS-u əvəz edəcəkdir. 9 sayılı MHBS 1 yanvar 2013-cü il tarixində və sonra başlayan maliyyə illərinə tətbiq ediləcəkdir. 9 sayılı MHBS-nin birinci fazası maliyyə aktivlərinin təsnif edilməsi və ölçülməsi üçün yeni tələbləri irəli sürür. Xüsusilə, sonrakı ölçülmələr üçün bütün maliyyə alətləri amortizasiya edilmiş dəyərlə və ya ədalətli dəyərlə mənfəət və ya zərər vasitəsi ilə təsnif edilməli, satış üçün saxlanılmayan kapital alətlərinin isə digər ümumi gəlir vasitəsi ilə ədalətli dəyərlə ölçülə bilməsi ləğv olunmaz opsiya ilə təmin edilməlidir. Ədalətli dəyərdən istifadə etməklə mənfəət və ya zərər ədalətli dəyərlə əks etdirilmiş maliyyə öhdəlikləri üçün 9 sayılı MHBS kredit riskində dəyişikliklərə aid olan ədalətli dəyərdə dəyişikliklərin məbləğinin digər ümumi gəlirdə əks etdirilməsini tələb edir. Bank hazırda yeni Standartın qəbul edilməsinin təsirini qiymətləndirir və ilk tətbiq tarixini müəyyən edir.

10 sayılı MHBS "Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları"

10 sayılı MHBS xüsusi məqsədli müəssisələr də daxil olmaqla bütün müəssisələrə tətbiq edilən vahid nəzarət modelini təqdim edir. 27 sayılı MUBS-nin tələbləri ilə müqayisədə, 10 sayılı MHBS-nin dəyişmiş tələblərinə görə rəhbərlik əhəmiyyətli mühakimələr işlədərək hansı müəssisələrin nəzarət altında olmasını və buna görə də əsas şirkət tərəfindən konsolidasiya olunmasını müəyyən etməlidir. Bundan əlavə 10 sayılı MHBS agentlik münasibətləri üçün xüsusi tətbiq qaydasını müəyyən edir. 10 sayılı MHBS 27 sayılı "Konsolidasiya edilmiş və ayrı maliyyə hesabatları" MUBS-nun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının uçotuna aid olan hissəsini əvəz edir. Bundan əlavə, buraya 12 sayılı "Konsolidasiya – Xüsusi Məqsədli Müəssisələr" BMHŞK şərhində qaldırılmış məsələlər daxildir. Bu standart 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bundan sonra başlayan maliyyə illərinə tətbiq edilir. Daha erkən tətbiqə yol verilir. 10 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsi Bankın maliyyə hesabatlarına təsir göstərməyəcəkdir.

MHBS 11 "Birgə layihələr"

11 sayılı MHBS birgə idarə olunan müəssisələrin uçot metodu olan proporsional konsolidasiyanı aradan qaldırır. Əksinə, birgə müəssisə meyarına uyğun gələn birgə idarə olunan müəssisələr kapital metodundan istifadə etməklə uçota alınmalıdır. 11 sayılı MHBS 31 sayılı "Birgə müəssisələrdə paylar" və 13 sayılı "Birgə Nəzarət edilən Müəssisələr – Sahibkarlar tərəfindən Qeyri-Monetar İlanələr" adlı BMHŞK şərhini əvəz edir. Bu standart 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bundan sonra başlayan maliyyə illərinə tətbiq edilir. Daha erkən tətbiqə yol verilir. Bank gözləyir ki, 11 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsi onun maliyyə vəziyyəti və nəticələrinə təsir göstərməyəcəkdir.

12 sayılı MHBS "Digər müəssisələrdə iştirakın açıqlanması"

12 sayılı MHBS konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları ilə bağlı əvvəllər 27 sayılı MUBS-da nəzərdə tutulan bütün açıqlamaları, eləcə də əvvəllər 31 sayılı MUBS-na və 28 sayılı MUBS-na daxil olan bütün açıqlamaları daxil edir. Bu açıqlamalar müəssisənin törəmə müəssisələrdə, birgə layihələrdə, asılı şirkətlərdə və tərkib müəssisələrdə paylarına aiddir. Bundan əlavə, bir sıra yeni açıqlamalar da tələb edilir. Bu standart 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bundan sonra başlayan maliyyə illərinə tətbiq edilir. Daha erkən tətbiqə yol verilir. Bu standartın qəbul edilməsi Bankın maliyyə hesabatlarında yeni məlumatların açıqlanmasını tələb edəcəkdir, lakin onun maliyyə vəziyyətinə və ya nəticələrinə təsir göstərməyəcəkdir.

13 sayılı MHBS "Ədalətli dəyərin ölçülməsi"

13 sayılı MHBS bütün ədalətli dəyər ölçülmələrinə MHBS əsasında vahid qaydanı tətbiq edir. 13 sayılı MHBS müəssisədə ədalətli dəyərin istifadə edilməsi tələb ediləndə dəyişmiş, lakin ədalətli dəyər tələb və ya icazə olunanda MHBS əsasında ədalətli dəyərin necə ölçüləcəyi qaydasını təqdim edir. Bu standart 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bundan sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir. Daha erkən tətbiqə yol verilir. 13 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsi Bankın ədalətli dəyərlə uçota alınmış aktivlərinin və öhdəliklərinin ölçülməsinə təsir göstərə bilər. Hazırda Bank 13 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsinin maliyyə vəziyyəti və nəticələrinə mümkün təsirini qiymətləndirir.

27 sayılı MUBS "Fərdi maliyyə hesabatları" (2011-ci ildə yenidən baxılmış)

Yeni 10 sayılı MHBS və 12 sayılı MHBS-ların nəticəsi olaraq, 27 sayılı MUBS ayrı maliyyə hesabatlarında törəmə müəssisələrin, birgə nəzarət edilən müəssisələrin və asılı şirkətlərin uçotu ilə məhdudlaşır. Bu düşəliş 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bundan sonra başlayan maliyyə illərinə tətbiq edilir. Bu standartın qəbul edilməsi Bankın maliyyə vəziyyətinə və ya nəticələrinə təsir göstərməyəcəkdir.

3. Mühüm mühasibat uçotu prinsiplərinin icmalı (davamı)

Mühasibat uçotu prinsiplərində gələcək dəyişikliklər (davamı)

Qəbul edilmiş, lakin hələ qüvvəyə minməmiş standart və şərtlər (davamı)

28 sayılı MUBS "Asılı şirkətlərə və birgə müəssisələrə investisiyalar" (2011-ci ildə yenidən baxılmışdır)

Yeni 11 sayılı və 12 sayılı MHBS-ların nəticəsində 28 sayılı MUBS-nın adı "Asılı şirkətlərə və birgə müəssisələrə investisiyalar" olmuşdur və bu MUBS asılı şirkətlərdən əlavə, birgə müəssisələrə investisiyalara kapital metodunun tətbiqini təsvir edir. Düzəliş 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir. Bu standartın qəbul edilməsi Bankın maliyyə hesabatlarına təsir göstərməyəcəkdir.

7 sayılı MHBS-na düzəliş "Maliyyə alətləri: Açıqlamalar"

Düzəliş 2010-cu ilin oktyabr ayında buraxılmışdır və 1 iyul 2011-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir. Düzəliş köçürülmüş, lakin tanınması dayandırılmamış maliyyə aktivləri haqqında əlavə məlumatların açıqlanmasını tələb edir ki, Şirkətin maliyyə hesabatlarının istifadəçiləri tanınması dayandırılmamış aktivlər və onlarla bağlı öhdəliklər arasında münasibətləri başa düşsünlər. Bundan əlavə, istifadəçiyə müəssisənin tanınması dayandırılmış aktivdə davam edən iştirakının xüsusiyyətini və bununla bağlı riskləri qiymətləndirmək imkanını vermək məqsədilə tanınması dayandırılmış maliyyə aktivlərində davam edən iştirak haqqında məlumatların açıqlanması da tələb edilir. Düzəliş yalnız məlumatların açıqlanmasına aiddir və Bankın maliyyə vəziyyəti və ya nəticələrinə təsir göstərmir.

12 sayılı MUBS-na düzəlişlər "Mənfəət vergiləri – Təxirə salınmış vergi: Müvafiq aktivlərin bərpa edilməsi"

2010-cu ilin dekabr ayında MUBSK 12 sayılı MUBS-na düzəliş buraxılmışdır. Düzəliş 1 yanvar 2012-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir. Düzəliş ədalətli dəyərlə ölçülmüş investisiya əmlakı üzrə təxirə salınmış verginin müəyyən edilməsini aydınlaşdırır. Düzəlişin tətbiq etdiyi təkzib oluna bilən fərziyyəyə görə, 40 sayılı MUBS-da müəyyən edilmiş ədalətli dəyər modelindən istifadə etməklə ölçülən investisiya əmlakı üzrə təxirə salınmış vergi müəyyən edilərkən, onun balans dəyərinin satış vasitəsilə bərpa oluna bilməsi ehtimal edilir. Bundan əlavə, bu düzəliş 16 sayılı MUBS üzrə yenidən qiymətləndirmə modelindən istifadə etməklə ölçülən köhnə hesablanmış aktivlər üzrə təxirə salınmış verginin hər zaman aktivin satış bazası əsasında ölçülməsini tələb edir. Bank hazırda bu düzəlişlərin qəbul edilməsinin təsirini qiymətləndirir.

19 sayılı MUBS-na düzəlişlər "İşçilərin mükafatlandırılması"

MUBSK 19 sayılı MUBS-na 1 yanvar 2013-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilən düzəliş dərc etmişdir. Düzəliş İşçilərin mükafatlandırılmasının uçotunda əhəmiyyətli dəyişikliklərin aparılmasını, o cümlədən pensiya planının aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklərin tanınmasının təxirə salınmasının ("koridor mexanizmi"nin) aradan götürülməsini təklif edir. Bundan əlavə, bu düzəlişlər mənfəət və ya zərərde tanınmış xalis pensiya aktivində (öhdəliyində) dəyişiklikləri xalis faiz gəliri (xərci) və xidmət xərcləri ilə məhdudlaşdıracaq. Bank gözləyir ki, bu düzəlişlər onun maliyyə vəziyyətinə və ya nəticələrinə təsir göstərməyəcəkdir.

1 sayılı MUBS-na düzəlişlər "Digər ümumi gəlirin təqdim edilməsində dəyişikliklər"

1 sayılı "Maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi" MUBS-na düzəlişlər 1 iyul 2012-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir və digər ümumi gəlirdə təqdim edilmiş maddələrin qruplaşdırılmasını dəyişdirir. Gələcəkdə bir vaxt (məsələn, tanınmanın dayandırılması və ya hesablaşma zamanı) mənfəət və ya zərərə yenidən təsnif edilə bilən maddələr heç vaxt yenidən təsnif edilməyəcək maddələrdən ayrıca təqdim edilməməlidir. Düzəlişlər maliyyə vəziyyəti və ya nəticələrinə təsir göstərməyəcəkdir.

1 sayılı MHBS-na düzəliş "MHBS-ni ilk dəfə tətbiq edənlər üçün kəskin hiperinflasiya və müəyyən edilmiş tarixlərin ləğv edilməsi"

1 sayılı MHBS-na düzəlişlər 1 iyul 2012-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlərə tətbiq edilir və kəskin hiperinflasiyanın təsirinə məruz qalmış müəssisələr üçün yeni fərz edilən ilkin dəyər istisnasını tətbiq edir. Bank gözləyir ki, bu düzəlişlər Bankın maliyyə vəziyyətinə təsir göstərməyəcəkdir.

4. Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri və proqnozları

Bankın rəhbərliyi tərəfindən uçot qaydalarının tətbiq edilməsi zamanı maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş məbləğlərə təsir göstərmiş aşağıdakı mühakimələr çıxarılmış və proqnozlar verilmişdir:

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmiş maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyərləri fəal bazardan əldə edilə bilməyəndə, onlar riyazi modellərin işlədilməsini daxil edən müxtəlif qiymətləndirmə mexanizmlərindən istifadə etməklə müəyyən edilir. Bu modellər üçün ilkin verilənlər mümkün olanda müşahidə edilə bilən bazardan götürülür, mümkün olmayanda isə ədalətli dəyərlərin müəyyən edilməsi üçün müəyyən dərəcədə mühakimələrin istifadə edilməsi tələb olunur.

Kreditin dəyersizləşməsi üçün ehtiyat

Bank müntəzəm qaydada kreditlərinin və debitor borclarının dəyersizləşmə baxımından təhlilini aparır. Bank borcalan maliyyə çətinlikləri ilə qarşılaşdığı və analogi borcalanlar haqqında kifayət qədər faktiki məlumatlar olmadığı hallarda dəyersizləşmə zərərlerinin qiymətləndirilməsində təcrübəyə əsaslanan mühakimələrdən istifadə edir. Eynilə, Bank qrupa daxil olan borcalanların öhdəlikləri ödəmək statusunda mənfəi dəyişikliklərə və ya qrupun daxilində aktivlər üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqəli olan dövlət və ya yerli iqtisadi şəraitlərin dəyişməsinə işarə edən müşahidə edilən məlumatlar əsasında gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərində dəyişiklikləri qiymətləndirir. Rəhbərlik kreditlər və debitor borcları qrupu üzrə analogi kredit riski və obyektiv dəyersizləşmə sübutları olan aktivlərlə bağlı zərərlərin strukturu haqqında tarixi məlumatlar əsasında qiymətləndirmələrdən istifadə edir. Bank cari şəraitləri əks etdirmək məqsədilə kreditlər və ya debitor borcları qrupu üçün müşahidə edilən məlumatlarda düzəliş aparmaq üçün təcrübəyə əsaslanan mühakimələrdən istifadə edir.

Girovun dəyərinin müəyyən edilməsi

Rəhbərlik müntəzəm olaraq girovun bazar dəyərini nəzərdən keçirir. Rəhbərlik, cari şəraitləri əks etdirmək məqsədilə, girovun ədalətli dəyərində düzəliş aparmaq məqsədilə təcrübəli mühakimələrindən və ya müstəqil rəyindən istifadə edir. Tələb olunan girovun məbləği və növü tərəf-müqabilin kredit risklərinin qiymətləndirilməsindən asılıdır.

Binaların yenidən qiymətləndirilməsi

Bank müntəzəm olaraq binalarının dəyərinin ədalətli dəyərə uyğun olub-olmamasını nəzərdən keçirir və binaların cari balans dəyərinin onun ədalətli dəyərindən çox fərqlənmədiyini təmin etmək üçün yenidən qiymətləndirmə aparır. Yenidən qiymətləndirilmiş binalar qalan istifadə müddətinə uyğun olaraq amortizasiya olunur. Bank müvafiq qiymətləndirmə mexanizmlərindən və yerli bazarda daşınmaz əmlakla aparılan əməliyyatlar haqqında məlumatlardan istifadə etməklə yenidən qiymətləndirmə aparmaq məqsədilə müstəqil qiymətləndiriciyə müraciət etmişdir.

Vergilər

Azərbaycanın qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez edilən dəyişikliklərə məruzdur. Cari ilin mənfəəti kapitalaşdırılırsa, maliyyə təşkilatlarının 1 yanvar 2009-cu ildən etibarən (3 ardıcıl ildə) mənfəət vergisinin ödənilməsindən azad edilməsinə yol verən və Bankın əməliyyat və əqdlərinə tətbiq edilən yeni qanun da daxil olmaqla, həmin qanunvericiliyin və dəyişikliklərin rəhbərlik tərəfindən şərh müvafiq orqanlar tərəfindən qəbul edilməyə bilər. Nəticədə, əlavə iri vergi, cərimə və faiz hesablanı bilər. Vergi yoxlamaları yoxlama ili də daxil olmaqla üç təqvim ili üzrə aparıla bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2011-ci il tarixinə müvafiq qanunvericiliyin rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilən şərh münasibdir və Şirkətin vergi mövqeyi qəbul ediləcəkdir.

Aidiyyəti olan tərəflə əməliyyatlar

Adi fəaliyyətində Bank aidiyyəti olan tərəflərlə əməliyyatlar aparır. 39 sayılı MUBS maliyyə alətlərinin ilk öncə ədalətli dəyərləri əsasında tanınmasını tələb edir. Müəyyən əməliyyatlar fəal bazarda aparılmadığı təqdirdə, onların bazar və ya qeyri-bazar faiz dərəcələri ilə qiymətləndirilməsini müəyyən etmək üçün mühakimələr tətbiq edilir. Mühakimə aidiyyəti olmayan tərəflər arasında oxşar əməliyyatlar üçün qiymətlərin təyin edilməsi və effektiv faiz dərəcəsinin təhlili əsasında verilir.

(Min Azərbaycan manatı ilə)

5. Səqment haqqında məlumat

İdarəetmə məqsədləri üçün Bank məhsullara və xidmətlərə görə iki əməliyyat səqmentində təşkil olunmuşdur: Korporativ bank əməliyyatları və Fərdi bank əməliyyatları:

Korporativ bank əməliyyatları

Korporativ müştərilər və təşkilatlar üçün əsas etibarını ssudaların verilməsi və digər kredit xidmətlərinin göstərilməsi, depozitlərin cəlb olunması və cari hesabların açılması.

Fərdi bank əməliyyatları

Fiziki şəxslərin əsas etibarını depozitlərinin cəlb olunması, istehlakçı kreditlərinin, overdraftların verilməsi, kredit kart xidmətlərinin və vəsaitlərin köçürülməsi xidmətlərinin göstərilməsi.

2011-ci ildə hər hansı bir xarici müştəri və ya tərəf-müqabil ilə əməliyyatlardan Bankın cəmi gəlirinin 10%-inə və ya daha çox hissəsinə bərabər olan məbləğdə gəlir əldə edilməmişdir.

	2011				2010			
	Fərdi bank əməliyyatları	Korporativ bank əməliyyatları	Bölüşdürülməmiş	Cəmi	Fərdi bank əməliyyatları	Korporativ bank əməliyyatları	Bölüşdürülməmiş	Cəmi
Gəlir								
Əməliyyat gəliri:								
Xalis faiz gəliri	8,619	11,640	-	20,259	12,104	13,217	-	25,321
Xalis haqq və komissiya gəliri	22,543	19,895	-	42,438	18,861	18,434	-	37,295
Valyuta əməliyyatlarından xalis gəlir	-	-	6,069	6,069	-	-	2,662	2,662
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızlarından xalis gəlirlər	-	166	-	166	-	(184)	-	(184)
Digər səqment gəlirləri	-	515	-	515	-	120	-	120
Digər səqment xərcləri	(21,502)	(21,700)	-	(43,202)	(20,392)	(21,375)	-	(41,767)
Cəmi əməliyyat gəliri	9,660	10,516	6,069	26,245	10,573	10,212	2,662	23,447
Kreditlər üzrə dəyersizləşmə xərci	(5,662)	(22,936)	-	(28,598)	(11,337)	(16,372)	-	(27,709)
Nəticələr								
Səqment üzrə nəticələr	3,998	(12,420)	6,069	(2,353)	(764)	(6,160)	2,662	(4,262)
Bölüşdürülməmiş xərclər	-	-	(1,570)	(1,570)	-	-	(1,386)	(1,386)
Mənfəət vergisi gəlirindən əvvəl zərər				(3,923)				(5,648)
Mənfəət vergisi gəliri	-	-	6,519	6,519	-	-	1,512	1,512
İl üzrə mənfəət / (zərər)				2,596				(4,136)
Digər səqment məlumatı								
Əsaslı məsrəflər	2,499	2,711	-	5,210	7,904	7,275	-	15,026

Coğrafi məlumat

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərində başa çatan illər üzrə müştərilərin yerləşdiyi yer əsasında üçüncü tərəf müştərilərdən Bankın gəlirlərinin bölüşdürülməsi göstərilir:

	Azərbaycan 2011	Digər ölkələr 2011	Cəmi 2011	Azərbaycan 2010	Digər ölkələr 2010	Cəmi 2010
	Xarici gəlir					
Xalis faiz gəliri	12,001	2,433	14,434	23,583	12	23,595
Qeyri-faiz gəliri	49,330	(142)	49,188	39,893	-	39,893
Cəmi xarici gəlir	61,331	2,291	63,622	63,476	12	63,400

6. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010
Kassada olan pul vəsaitləri	149,045	80,268
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında cari hesablar	101,643	59,414
Digər kredit təşkilatlarında cari hesablar	52,418	29,954
Banklarda 90 gündək müddəti olan depozitlər	8,686	-
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	311,792	169,636

31 dekabr 2011-ci il tarixə bir (2010-cu il: sıfır) rezident bankda effektiv illik faiz dərəcəsi 5% olan, müddəti 2012-ci ilin yanvar ayında başa çatan və bir qeyri-rezident bankda (2010-cu il: sıfır) effektiv illik faiz dərəcəsi 0.01% olan, müddəti 2012-ci ilin yanvar ayında başa çatan depozit yerləşdirilmişdir.

31 dekabr 2011-cil il tarixinə digər kredit təşkilatlarında cari hesablara yerli və xarici banklarda müvafiq olaraq, 1,926 AZN (2010-cu il: 293 AZN) və 50,492 AZN (2010-cu il: 29,661 AZN) məbləğində faiz hesablanamayan müxbir hesablarında qalıqlar daxildir.

7. Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər

Maliyyə təşkilatlarından alınacaq məbləğlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010
ARMB-da məcburi ehtiyatlar	7,937	1,441
Bloklaşdırılmış hesablar	924	1,617
Müddəti 90 gündən artıq olan depozitlər	-	2,001
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	8,861	5,059

Banklarda müştərilərdən cəlb edilmiş vəsaitlərin əvvəlki ay üzrə manatda 2 %, xarici valyutada 3% (2010-cu il: 0,5%) bərabər olan faiz qazandırmayan pul depozitinin (məcburi ehtiyatın) ARMB-da saxlanması tələb edilir. Bankın bu depoziti geri almaq imkanı yerli qanunvericiliklə məhdudlaşdırılır.

Bloklaşdırılmış hesablar VISA İnternational üçün 787 AZN (2010-cu il 1,478 AZN) məbləğində və MasterCard Europe SPRL üçün 137 AZN (2010-cu il:139 AZN) məbləğində hesablaşma əməliyyatları üçün təminat olaraq tərəf-müqabil banka qoyulmuş girovlardan ibarətdir.

31 dekabr 2010-cu il tarixinə 2,001 AZN məbləğində bankdaxili müddətli depozitlər bir rezident kommərşiya bankında yerləşdirilmiş depozitdən ibarətdir.

8. Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları

Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010	2009
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	20,609	-	-
Korporativ istiqrazlar	19,598	-	-
Azərbaycan İpoteka Fondu tərəfindən buraxılmış notlar	9,169	11,423	-
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	8,340	-	-
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış xəzinə çekləri	2,968	16,038	-
Korporativ səhmlər	744	326	326
Cəmi satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	61,428	27,787	326

8. Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları (davamı)

Borc qiymətli kağızları üzrə nominal faiz dərəcələri aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011		2010		2009	
	İllik faiz dərəcəsi	Ödəmə müddəti	İllik faiz rate	Ödəmə müddəti	İllik faiz dərəcəsi	Ödəmə müddəti
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	2.68% – 2.97%	yanvar 2012	-	-	-	-
Korporativ istiqrazlar	7.35% – 9.30%	iyun 2012 – dekabr 2014	-	-	-	-
Azərbaycan İpoteka Fondu tərəfindən buraxılmış notlar	3.00%	dekabr 2017 – avqust 2018	3.25%	9 il	-	-
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	3.37% – 5.00%	aprel 2012 – fevral 2014	-	-	-	-
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən buraxılmış xəzinə çekləri	2.95%	may 2012	2.42% - 4.00%	12 ay	-	-

Satış üçün mövcud olan korporativ səhmlər aşağıdakılardır:

Adı	Fəaliyyət növü	Qeydiyyat alındığı ölkə	2011		2010		2009	
			Ədalətli dəyəri	% səhm	Ədalətli dəyəri	% səhm	Ədalətli dəyəri	% səhm
Bakı Fond Birjası	Fond birjası	Azərbaycan Respublikası	60	5.26%	60	5.26%	60	5.26%
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı	Bank işi	Azərbaycan Respublikası	250	0.13%	250	0.13%	250	0.13%
Mastercard	Plastik kartlar	ABŞ	196	0.00%	8	0.00%	8	0.00%
Visa	Plastik kartlar	ABŞ	238	0.00%	8	0.00%	8	0.00%
			744		326		326	

Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızlarında hərəkət aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2011	2010
1 yanvar	27,787	326
Alışlar	84,163	31,190
Satış/geri alış	(50,940)	(3,729)
Yenidən qiymətləndirmə	418	-
31 dekabr	61,428	27,787

9. Müştərilərə verilmiş kreditlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010
Dövlətlə bağlı müəssisələr	585,655	169,503
Korporativ kreditlər	304,546	241,648
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	47,971	44,630
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	19,870	23,322
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlar	18,622	19,343
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobillərin alınması	15,796	24,722
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – mənzil təmiri	2,453	10,341
Müştərilərə verilmiş kreditlər, ümumi	994,913	533,509
Çıxılın – Kreditin dəyərsizləşməsi ehtiyatı	(82,905)	(55,849)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	912,008	477,660

"Kapital Bank" ASC 2011-ci ilin maliyyə hesabalarına qeydlər
(Min Azərbaycan manatı ilə)

9. Müşərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Müşərilərə verilmiş kreditlərin dəyersizləşməsi ehtiyatı

Müşərilərə verilmiş kreditlərin dəyersizləşməsi ehtiyatının siniflər üzrə üzleşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə təqdim edilir:

Dövlətlə bağlı müəssisələr	Korporativ kreditlər		Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri		Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri		Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – neqliyyat vasitələrinin alınması		Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – menzil təmiri		Cəmi
	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	
1 yanvar 2011-ci il	(8,858)	(26,847)	(8,290)	(5,035)	(2,366)	(1,648)	(2,805)	(55,849)			(55,849)
İl üzrə bərpə/xərc	6,501	(29,437)	(10,376)	4,562	(779)	(1,060)	1,991	(28,598)			(28,598)
Siliniş məbləğlər	56	796	244	-	203	243	-	1,542			1,542
31 dekabr 2011-ci il	(2,301)	(55,488)	(18,422)	(473)	(2,942)	(2,465)	(814)	(82,905)			(82,905)
Fərdi şəkildə dəyersizləşmiş	-	(38,328)	(6,930)	-	(371)	-	-	(45,629)			(45,629)
Ümumi şəki də dəyersizləşmiş	(2,301)	(17,160)	(11,492)	(473)	(2,571)	(2,465)	(814)	(37,276)			(37,276)
Fərdi şəkildə qiymətləndirilmiş dəyersizləşmə ehtiyatını çıxmadan əvvəl dəyersizləşmiş hesab edilən kreditlərin ümumi məbləği	(2,301)	(55,488)	(18,422)	(473)	(2,942)	(2,465)	(814)	(82,905)			(82,905)
	-	52,115	9,442	-	511	-	-	62,068			62,068

Dövlətlə bağlı müəssisələr	Korporativ kreditlər		Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri		Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri		Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – neqliyyat vasitələrinin alınması		Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – menzil təmiri		Cəmi
	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	
1 yanvar 2010-cu il	(1,385)	(17,948)	(3,219)	(2,273)	(778)	(530)	(2,007)	(28,140)			(28,140)
İl üzrə xərc	(7,473)	(8,899)	(5,071)	(2,762)	(1,588)	(1,118)	(798)	(27,709)			(27,709)
31 dekabr 2010-cu il	(8,858)	(26,847)	(8,290)	(5,035)	(2,366)	(1,648)	(2,805)	(55,849)			(55,849)
Fərdi şəkildə dəyersizləşmiş	(2,488)	(20,267)	(2,196)	(4,262)	(491)	-	(819)	(30,523)			(30,523)
Ümumi şəkildə dəyersizləşmiş	(6,370)	(6,580)	(6,094)	(773)	(1,875)	(1,648)	(1,986)	(25,326)			(25,326)
Fərdi şəkildə qiymətləndirilmiş dəyersizləşmə ehtiyatını çıxmadan əvvəl dəyersizləşmiş hesab edilən kreditlərin ümumi məbləği	(8,858)	(26,847)	(8,290)	(5,035)	(2,366)	(1,648)	(2,805)	(55,849)			(55,849)
	2,488	43,282	3,686	4,448	746	-	1,068	55,718			55,718

9. Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər

31 dekabr 2011-ci il tarixində başa çatan il üzrə fərdi şəkildə dəyərsizləşmə ehtiyatı tanınmış kreditlər üzrə 10,385 AZN (2010-cu il – 6,026 AZN) məbləğində faiz gəliri hesablanmışdır.

31 dekabr 2011-ci il tarixində fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş hesab olunan kreditlərlə bağlı Bank tərəfindən şaxlanılan girovun ədalətli dəyəri 52,536 AZN (2010-cu il: 36,387 AZN) təşkil edir. ARMB-nın tələblərinə uyğun olaraq, kreditlər yalnız Müşahidə Şurasının təsdiqi ilə, müəyyən hallarda isə Məhkəmə qərarı ilə silinə bilər.

Girov və kreditin keyfiyyətini artıran digər amillər

Tələb olunan girovun məbləği və növü tərəf-müqabilinin kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Girov növlərinin münasibliyi və qiymətləndirmə parametrlərinə dair qaydalar tətbiq edilmişdir.

Alınmış girovların əsas növləri aşağıdakılardır:

- Müəssisələrə verilmiş kreditlərin verilməsi üçün daşınmaz əmlak və nəqliyyat vasitələri üzrə girovlar, üçüncü tərəflərin zəmanətləri,
- Fərdi kreditlərin verilməsi üçün yaşayış mülkləri üzrə girovlar.
- Avtokreditlər üçün nəqliyyat vasitəsinin girov götürülməsi

Rəhbərlik girovun bazar dəyərində nəzarət edir, müvafiq razılaşmaya uyğun olaraq əlavə girov tələb edir və kreditin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyatın münasibliyini nəzərdən keçirdiyi zaman əldə etdiyi girovun bazar dəyərində nəzarət edir.

Müştərilərə verilmiş kreditlərin konsentrasiyası

Kreditlər aşağıdakı müştəri növlərinə verilir:

	2011	2010
Dövlətlə bağlı müəssisələr	585,655	169,503
Özəl müəssisələr	304,546	241,648
Fiziki şəxslər	86,090	103,015
Fərdi sahibkarlar	18,622	19,343
Müştərilərə kreditlər, ümumi	994,913	533,509

Kreditlər əsasən aşağıdakı sənaye sektorlarına verilir:

	2011	2010
İstehsal	383,468	56,739
Yaşayış binalarının tikintisi	201,822	138,716
Yol tikintisi	198,849	158,444
Ticarət və xidmətlər	109,838	64,067
Fiziki şəxslər	86,090	103,015
Kəndə təsərrüfatı	14,846	12,528
Müştərilərə kreditlər, ümumi	994,913	533,509

31 dekabr 2011-ci il tarixinə Bankda on iki (2010-cu il: on iki) ən iri borcalanlarından alınacaq 766,867 AZN məbləği ilə (2010-cu il: 307,867 AZN) təmsil olunan kredit konsentrasiyası olmuşdur (ümumi kredit portfelinin 77%-i (2010-cu il: 58%). Bu kreditlər üzrə 16,893 AZN (2010-cu il: 5,271 AZN) məbləğində ehtiyat tanınmışdır. Bu on iki borcalanların üçü (2010-cu il: iki) bankın aidiyyəti olan tərəfləri olmuş və cəmi məbləğ 180,600 AZN (2010-cu il: 120,140 AZN) təşkil etmişdir.

Azərbaycan İpoteka Fondu və Qara Deniz Ticarət və İnkişaf Bankı ilə borcalma sazişlərinə uyğun olaraq alınmış vəsaitlərdən, müvafiq olaraq, 14,106 AZN (2010-cu il: 6,597 AZN) və 5,764 AZN (2010-cu il: 5,564 AZN) məbləğində fərdi ipoteka kreditləri verilmişdir.

35,172 AZN (2010-cu il: 31,378 AZN) və 9,654 AZN (2010-cu il: 7,247 AZN) məbləğlərində korporativ kreditlər və sahibkarlara kreditlər Milli Sahibkarlığa Yardım Milli Fondu ilə imzalanmış borcalma sazişinə uyğun olaraq verilmişdir.

9. Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Müştərilərə verilmiş kreditlərin konsentrasiyası (davamı)

235,990 AZN (2010-cu il: sıfır) məbləğində xarici dövlət müəssisəsinə və 191,436 AZN (2010-cu il: 137,969 AZN) məbləğində yerli dövlət müəssisəsinə kreditlər Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyindən alınmış vəsaitlərdən verilmişdir.

100,077 AZN (2010-cu il: sıfır) məbləğində dövlət müəssisələrinə və 130,334 AZN (2010-cu il: 128,197 AZN) məbləğində korporativ kreditlər ARMB-dan alınmış vəsaitlərdən verilmişdir.

10. Assosiasiya olunmuş müəssisəyə investisiyalar

Aşağıdakı assosiasiya olunmuş müəssisə iştirak payı metodu ilə uçota alınır:

Assosiasiya olunmuş müəssisə	Mülkiyyət payı	Ölkə	Təsis olunduğu tarix	Senaye	Satınalma tarixi
Bakı Banklararası Valyuta Birjası	40%	Azərbaycan Respublikası	21 iyun 1993-cü il	Valyuta Birjası	21 iyun 1993-cü il

Aşağıdakı cədvəldə assosiasiya olunmuş müəssisələrə investisiyalarda hərəkət icmal olunur:

	2011	2010
Assosiasiya olunmuş müəssisələrə investisiyalar, 1 yanvar	1,234	1,360
Assosiasiya olunmuş müəssisənin xalis zərərində pay	(124)	(126)
Assosiasiya olunmuş müəssisələrə investisiyalar, 31 dekabr	1,110	1,234

31 dekabr 2011-ci il tarixinə vergidən əvvəl assosiasiya olunmuş müəssisənin 124 AZN (2010-cu il: 126 AZN) məbləğində zərərde payı maliyyə nəticələri haqqında hesabatda qeydə alınmışdır.

Assosiasiya olunmuş müəssisələrin aktivləri və öhdəlikləri	2011	2010
Aktivlər	3,019	3,328
Öhdəliklər	(66)	(63)
Xalis aktivlər	2,953	3,265

Assosiasiya olunmuş müəssisənin gəliri və zərəri	2011	2010
Gəlir	128	111
Zərər	(311)	(314)

11. Əmlak və avadanlıqlar

Əmlak və avadanlıqlarda hərəkət aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<i>Binalar</i>	<i>İcarəyə alınmış aktivlərin əsaslı təmiri</i>	<i>Kompyuterlər və digər ofis avadanlıqları</i>	<i>Mebel, qurğu, nəqliyyat vasitələri və digər</i>	<i>Tamamlanmamış tikinti</i>	<i>Cəmi</i>
Maya dəyəri və ya yenidən qiymətləndirmə						
31 dekabr 2009-cu il	69,813	561	10,077	21,780	17	102,248
Əlavələr	9,813	-	1,413	3,598	-	14,824
Silinmələr	(7,492)	-	(253)	(159)	-	(7,904)
31 dekabr 2010-cu il	72,134	561	11,237	25,219	17	109,168
Əlavələr	521	42	310	3,410	-	4,283
Silinmələr	(65,199)	(479)	(174)	(742)	(17)	(66,611)
31 dekabr 2011-c il	7,456	124	11,373	27,887	-	46,840
Yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə						
31 dekabr 2009-cu il	(7,456)	(78)	(5,278)	(12,933)	-	(25,745)
Köhnəlmə xərci	(3,376)	(56)	(1,761)	(3,572)	-	(8,765)
Silinmələr	7,492	-	252	156	-	7,900
Yenidən qiymətləndirmənin təsiri	1,046	-	-	-	-	1,046
31 dekabr 2010-cu il	(2,294)	(134)	(6,787)	(16,349)	-	(25,564)
Köhnəlmə xərci	(2,681)	(46)	(1,562)	(3,244)	-	(7,533)
Silinmələr	4,385	128	160	701	-	5,374
Yenidən qiymətləndirmənin təsiri	(527)	-	-	-	-	(527)
31 dekabr 2011-c il	(1,117)	(52)	(8,189)	(18,892)	-	(28,250)
Xalis balans dəyəri:						
31 dekabr 2009-cu il	62,357	483	4,799	8,847	17	76,503
31 dekabr 2010-cu il	69,840	427	4,450	8,870	17	83,604
31 dekabr 2011-c il	6,339	72	3,184	8,995	-	18,590

Tamamlanmamış tikinti filial binaları və avadanlığının tikintisi və təmirindən ibarətdir. Tamamlandıqdan sonra aktivlər əmlak və avadanlıqlara köçürülür.

31 dekabr 2011-ci il tarixinə əmlak və avadanlıqlara 1,552 AZN (2010-cu il: 1,065 AZN) məbləğində anbardakı maddələr daxildir.

Bank 31 dekabr 2011-ci il tarixinə binalarının ədalətli dəyərini müəyyən etmək məqsədilə Rec-Invest müstəqil qiymətləndiricini cəlb etmişdir. Ədalətli dəyər bazar sübutlarına istinadən müəyyən edilir. Qiymətləndirmə metodu kimi müqayisə təhlilindən istifadə edilmişdir. Yenidən qiymətləndirmənin 188 AZN məbləğində təsiri ümumi gəlir vasitəsilə bərpa edilmişdir, qalan 339 AZN maliyyə nəticələri haqqında hesabatda tanınmışdır.

Binalar dəyər modelindən istifadə etməklə qiymətləndirilsəydi, balans dəyərləri belə olardı:

	2011	2010
Maya dəyəri	8,083	38,213
Yığılmış köhnəlmə	(1,662)	(1,911)
Xalis balans dəyəri	6,421	36,302

11. Əmlak və avadanlıqlar (davamı)

2011-ci il ərzində Bank xalis balans dəyəri 60,814 AZN olan binaları əlaqəli tərəfə satmış və digər gəlirin tərkibində yazılmış 421 AZN məbləğində binaların satışı üzrə gəlir tanınmışdır (2010-cu ildə: sıfır). Satış Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankı ilə imzalanmış kredit razılaşmasının müddəalarının pozulması ilə nəticələnmişdir (bax Qeyd 18). Hazırkı tarixədək Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankından razılaşmanın pozulması ilə bağlı heç bir tələb daxil olmamışdır.

Bundan əlavə, satış 24,734 AZN (2010-cu il: sıfır) məbləğində bina üzrə yenidən qiymətləndirmə ehtiyatının bölüşdürülməmiş mənfəətə bərpə edilməsi ilə nəticələnmişdir.

12. Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlərdə hərəkət aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<i>Lisensiyalar</i>	<i>Kompüter proqramı</i>	<i>Cəmi</i>
Maya dəyəri			
31 dekabr 2009-cu il	2,819	579	3,398
Əlavələr	167	188	355
Yenidən təsnif etmələr	(2,262)	2,262	-
31 dekabr 2010-cu il	724	3,029	3,753
Əlavələr	140	462	602
31 dekabr 2011-ci il	864	3,491	4,355
Yığılmış köhnəlmə			
31 dekabr 2009-cu il	(479)	(78)	(557)
Amortizasiya xərci	(69)	(284)	(353)
Yenidən təsnif etmələr	281	(281)	-
31 dekabr 2010-cu il	(267)	(643)	(910)
Amortizasiya xərci	(197)	(422)	(619)
31 dekabr 2011-ci il	(464)	(1,065)	(1,529)
Xalis balans dəyəri			
31 dekabr 2009-cu il	2,340	501	2,841
31 dekabr 2010-cu il	457	2,386	2,843
31 dekabr 2011-ci il	400	2,426	2,826

13. Vergilər

Korporativ mənfəət vergisi gəliri aşağıdakılardan ibarətdir:

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
Cari vergi xərci	(18)	-
Təxirə salınmış mənfəət vergisi gəliri – müvəqqəti fərqlərin yaranması və aradan götürülməsi	6,491	1,303
Üstəgəl: Digər ümumi gəlirdə tanınmış təxirə salınmış mənfəət vergisi	46	209
Mənfəət vergisi gəliri	6,519	1,512

İl ərzində digər ümumi gəlirə aid edilmiş təxirə salınmış vergi aşağıdakılardan ibarətdir:

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
Binaların yenidən qiymətləndirilməsi	38	(209)
Satış üçün mövcud olan qiymətli kağızlar üzrə yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı	(84)	-
Digər ümumi gəlirə aid edilmiş mənfəət vergisi	(46)	(209)

13. Vergilər (davamı)

Effektiv mənfəət vergisi dərəcəsi yerli qanunvericiliyə uyğun mənfəət vergisi dərəcəsindən fərqlənir. Aşağıdakı cədvəldə yerli qanunvericilik əsasında mənfəət vergisi gəliri faktiki xərclərlə üzleşdirilir:

	2011	2010
Mənfəət vergisi gəlirindən əvvəl zərər	(3,923)	(5,648)
Yerli qanunvericiliyə uyğun olan mənfəət vergisinin dərəcəsi	20%	20%
Yerli qanunvericiliyə uyğun dərəcə ilə nəzəri mənfəət vergisi gəliri	785	1,130
Vergi məqsədləri üçün çıxılmayan və ya qiymətləndirilməyən maddələrin vergiyə təsiri		
Çıxılmayan xərclər	924	490
Binaların satılmasının təsiri	4,467	-
Gələcək dövrə köçürülmüş, əvvəllər tanınmamış, istifadə edilmiş vergi zərərləri	392	-
Digər	(49)	(108)
Mənfəət vergisi gəliri	6,519	1,512

4,467 AZN məbləğində binaların yenidən qiymətləndirilməsi ehtiyatına aid olan təxirə salınmış vergi öhdəliyi il ərzində həmin binalar satıldıqdan sonra 2011-ci ildə aradan götürülmüşdür.

31 dekabr tarixinə təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri və onların müvafiq illərdə hərəkətləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	<i>Müvəqqəti fərqlərin yaranması və ləğv edilməsi</i>			<i>Müvəqqəti fərqlərin yaranması və ləğv edilməsi</i>			
	2009	<i>Maliyyə nəticələri haqqında hesabatda</i>	<i>Digər ümumi gəlirdə</i>	2010	<i>Maliyyə nəticələri haqqında hesabatda</i>	<i>Digər ümumi gəlirdə</i>	2011
Vergidən çıxılan müvəqqəti fərqlərin təsiri:							
Kreditin dəyərsizləşməsi üçün ehtiyat	(255)	980	-	725	3,685	-	4,410
Gələcək dövrə köçürülmüş vergi zərərləri	-	1,167	-	1,167	(1,167)	-	-
Digər hesablamalar	(224)	506	-	282	(426)	-	(144)
Təxirə salınmış vergi aktivləri/(öhdəlikləri)	(479)	2,653	-	2,174	2,092	-	4,266
Bina və avadanlıqlar	(7,367)	156	(209)	(7,420)	7,379	38	(3)
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	(8)	(84)	(92)
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə hesablanmış faizlər	-	(1,297)	-	(1,297)	(2,926)		(4,223)
Təxirə salınmış vergi (öhdəlikləri)/aktivləri	(7,367)	(1,141)	(209)	(8,717)	4,445	(46)	(4,318)
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi (öhdəlikləri)/aktivləri	(7,846)	1,512	(209)	(6,543)	6,537	(46)	(52)

14. Digər dəyersizləşmə və ehtiyatlar

Digər dəyersizləşmə və ehtiyatlarda hərəkət aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<i>Digər aktivlər</i>	<i>Zəmanətlər və öhdəliklər</i>	<i>Cəmi</i>
31 dekabr 2009-cu il	(769)	(552)	(1,321)
(Bərpa)/xərc	11	(1,250)	(1,239)
Silinmə	453	-	453
31 dekabr 2010-cu il	(305)	(1,802)	(2,107)
(Bərpa)/xərc	(915)	1,345	430
31 dekabr 2011-ci il	(1,220)	(457)	(1,677)

Digər aktivlərin dəyersizləşməsi üçün ehtiyat müvafiq aktivlərin balans dəyərindən çıxılır. Zəmanətlər və təəhhüdlər üçün ehtiyatlar öhdəliklərdə təqdim olunur.

15. Digər aktivlər və öhdəliklər

Digər aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	<i>2011</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Digər maliyyə aktivləri			
Ödenilməkdə olan məbləğlər	3,087	1,350	3,798
Zəmanətlər üzrə hesablanmış komissiya	412	480	341
Çıxılsın – Digər aktivlərin dəyersizləşməsi üçün ehtiyat (Qeyd 14)	(1,220)	(305)	(769)
Cəmi digər maliyyə aktivləri	2,279	1,525	3,370
Digər qeyri-maliyyə aktivləri			
Binalar üçün əvvəlcədən ödəmələr	2,049	1,122	920
Təxirə salınmış xərclər	1,089	2	436
Mənfəət vergisi olmayan vergilər üçün əvvəlcədən ödəmələr	82	3	12
Digər qeyri-maliyyə aktivləri	109	99	92
Cəmi digər qeyri-maliyyə aktivləri	3,329	1,226	1,460
Digər aktivlər	5,608	2,751	4,830

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	<i>2011</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
Digər maliyyə öhdəlikləri			
Ödenilməkdə olan vəsaitlər	1,386	2,665	3,886
Hesablanmış xərclər	251	327	517
Maliyyə lizinji razılaşmaları əsasında öhdəliklər	-	33	124
Naxçıvan Sosial İnkişaf Fonduna ödəniləcək vəsait	-	-	650
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	13	-
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	1,637	3,038	5,177
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri			
Yerli büdcəyə ödəniləcək məbləğ	1,357	1,560	-
Təxirə salınmış gəlir	606	-	-
Mənfəət vergisi olmayan vergilər	377	-	-
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	437	-	-
Cəmi digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	2,777	1,560	-
Digər öhdəliklər	4,414	4,598	5,177

16. Müştərilər qarşısında öhdəliklər

Müştərilər qarşısında öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010	2009
Hüquqi şəxslər			
Cari hesablar	171,013	86,962	64,985
Müddətli depozitlər	20,784	61,691	4,351
Fiziki şəxslər			
Cari hesablar	96,213	86,371	69,827
Müddətli depozitlər	210,550	121,855	83,509
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	498,560	356,879	222,672

Fiziki şəxslərin müştəri hesablarına "birləşdirilmiş" hesablar daxildir. "Birləşdirilmiş" hesablar beş ildən çox müddət ərzində hərəkətdə olmayan hesablardır. Bank "birləşdirilmiş" hesablar üzrə ildə 2% dərəcəsi ilə faiz hesablayır. "Birləşdirilmiş" hesablara həmçinin 135 AZN məbləğində fiziki şəxslər tərəfindən 1992-ci ilədək Bankın hüquqi sələfinə Sovet rublu ilə qoyulmuş və 1995-ci ilin sonunadək hiperinflasiyanın təsirine görə indeksasiya oluna bilən əmanətlər daxildir. 2005-ci ilin avqust ayında Azərbaycan Respublikasının hökuməti yuxarıda göstərilən müştəri hesablarının indeksasiyasını elan etmişdir. 31 dekabr 2011-ci il tarixinə müştəri hesablarının indeksasiyasını hökumət hələ təsdiq etməmişdir. Bank əmindir ki, Sovet rublunda "birləşdirilmiş" hesablar üzrə heç bir əlavə ehtiyat olmamalıdır. Əlavə məlumat 29-cu Qeyddə açıqlanır.

31 dekabr 2011-ci ildə Bankın 15 (2010-cu il: 12 müştəri, 2009-cu il: 22 müştəri) ən iri müştərisi olmuşdur. Bu müştərilərin məcmu qalığı 168,098 AZN (2010-cu il: 127,684 AZN, 2009: 44,295 AZN) və ya cəmi müştəri hesablarının 22 %-i (2010-cu il: 36%, 2009-cu il: 25%) olmuşdur. Bu müştərilərin ikisi (2010-cu il: ikisi, 2009-cu il: ikisi) cəmi qalığı 22,330 AZN olan (2010-cu il: 64,963 AZN, 2009-cu il: sıfır) Bankın əlaqəli tərəfləridir.

Müştəri hesablarının iqtisadi sektorlar üzrə təhlili aşağıda təqdim olunur:

	2011		2010		2009	
	Məbləğ	%	Məbləğ	%	Məbləğ	%
Fiziki şəxslər	306,762	62%	208,227	58%	154,653	69%
Dövlət müəssisələri	99,747	20%	43,130	12%	45,379	20%
Tikinti	34,624	7%	6,672	2%	7,221	3%
Ticarət	19,104	4%	-	0%	5,070	2%
İnvestisiya saxlayan şirkətlər	15,133	3%	55,244	15%	-	0%
İstehsal	4,695	1%	1,584	0%	1,576	1%
Sığorta	3,629	1%	34,313	10%	4,351	2%
Kənd təsərrüfatı	2,251	0%	5,400	2%	1,642	1%
Nəqliyyat və rabitə	1,974	0%	977	1%	1,467	1%
Enerji	608	0%	738	0%	559	0%
Digər	10,033	2%	594	0%	754	1%
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	498,560	100.0%	356,879	100.0%	222,672	100.0%

17. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər

Dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər:

	2011	2010	2009
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	426,319	131,793	134,607
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı	230,102	128,071	-
Milli Sahibkarlığa Kömək Fondu	41,369	37,630	27,857
Azərbaycan Respublikasının İpoteka Fondu	10,940	9,759	15,917
Bloklaşdırılmış hesablar	-	-	4,433
Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	708,730	307,253	182,814

17. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər (davamı)

31 dekabr 2011-ci il tarixinə Bankın Maliyyə Nazirliyində yerləşdirilmiş müddəti 2012 - 2015 (2010-cu il: 2011; 2009-cu il: 2010) illər ərzində başa çatan və illik 1.75 – 3.50% (2010-cu il: illik 1.75–2.50%, 2009-cu il: illik 2.75%) faiz dərəcəsi hesablanan depozitləri olmuşdur. Vəsaitlər dörd üçüncü tərəf şirkətə verilmiş kreditlərin yenidən maliyyələşdirilməsi üçün istifadə edilmişdir (2010-cu il: bir üçüncü tərəf şirkət; 2009-cu il: bir üçüncü tərəf şirkət). Verilmiş kreditlərin müddəti 2012-2015 (2010-cu il: 2011–2014; 2009-cu il: 2010) illər ərzində başa çatır və illik 3% – 8% (2010-ci il: illik 3.75%; 2009-cu il: illik 3.75%) dərəcə ilə faiz hesablanır.

31 dekabr 2011-ci il tarixinə Bankın ARMB-da yerləşdirilmiş müddəti 2012 - 2022 (2010-cu il: 2011; 2009-cu il: 2010) illər ərzində müddəti başa çatan və illik 2% – 5.69% (2010-cu il: illik 2.5% – 2.75%) faiz dərəcəsi hesablanan depozitləri olmuşdur. Vəsaitlər iki əlaqəli tərəfin və üç üçüncü tərəf şirkətin yenidən maliyyələşdirilməsi üçün istifadə edilmişdir (2010-cu il: iki əlaqəli və bir üçüncü tərəf şirkət). Verilmiş kreditlərin müddəti 2012-2022 (2010-cu il: 2011–2014) illər ərzində başa çatır və illik 3% – 9% (2010-ci il: illik 5-6%) dərəcə ilə faiz hesablanır.

12 mart 2005-ci ildə Bank Azərbaycan Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin nəzdində proqram olan Milli Sahibkarlığa Kömək Fondu ilə kiçik və orta müəssisələrin maliyyələşdirilməsi üçün kredit razılaşması imzalamışdır. Bu proqram əsasında vəsaitlər Banka illik 1.0% dərəcəsi ilə verilir və müddəti 2015-ci ildə başa çatır. Bank bu vəsaitləri 7.0%-dən çox olmayan illik faiz dərəcəsi ilə müvafiq borcalanlara kreditlər vermək üçün istifadə edir.

17 fevral 2006-cı ildə Bank ARMB nəzdində olan proqram Azərbaycan İpoteka Fondu ilə fiziki şəxslərə uzunmüddətli ipoteka kreditlərinin verilməsi üçün kredit razılaşmasını imzalamışdır. Bu proqram əsasında vəsaitlər Banka illik 1.0% – 4.0% dərəcəsi ilə verilir və müddəti 2040-cı ildə başa çatır. Bank bu vəsaitləri 8.0%-dən çox olmayan illik faiz dərəcəsi ilə müvafiq borcalanlara kreditlər vermək üçün istifadə edir.

18. Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər

Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010	2009
Cari hesablar	1,727	2,370	4,369
Akkreditivlər üzrə blokləşdirilmiş müddətli depozitlər	6,686	-	-
Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankından alınmış kreditlər	8,027	8,220	9,089
Beynəlxalq İnkişaf Fondundan alınmış kreditlər	822	1,014	1,020
Müddətli depozitlər	-	1,927	5,734
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	17,262	13,531	20,212

31 dekabr 2011-ci ildə Bankın bir qeyri-rezident bankda (2010-cu il: bir qeyri-rezident bank; 2009-cu il: beş rezident bank) 6,686 AZN (2010-cu il: 1,927 AZN; 2009-cu il: 5,734 AZN) məbləğində müddətli depoziti olmuşdur.

3 iyun 2008-ci ildə Bank ipoteka kreditlərinin maliyyələşdirilməsi məqsədilə Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankı ilə LIBOR+3.3% faiz dərəcəsi ilə 12 milyon ABŞ dolları məbləğində altı illik kredit razılaşması imzalamışdır. 11 iyun 2009-cu ildə bu razılaşmaya düzəliş edilərək, aşağıdakı restrukturizasiya aparılmışdır: əsas kredit məbləğindən 2 milyon ABŞ dolları LIBOR+ 3.3% faiz dərəcəsi ilə 18 fevral 2010-cu ildə, kreditin əsas məbləğinin 10 milyon ABŞ dolları məbləğində qalan hissəsi isə 18 avqust 2009-cu ildə başlayan altı aylıq dövrə ildə 8% faiz dərəcəsi ilə, sonra isə ildə LIBOR+5.5% dərəcəsi ilə 2014-cü ilin avqust ayınadək ödənilməlidir. Bank müştərilər tərəfindən qaytarılmış kreditlərin məbləğlərini faiz dərəcəsi ildə 16%-dən çox olmayan ipoteka kreditlərinin mənbəyi kimi istifadə edir.

Ədalətli dəyəri 4,663 AZN (2010-cu il: 4,426 AZN) olan bina Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankı ilə kredit razılaşması əsasında girov qoyulmuşdur.

Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankı ilə kredit razılaşmasına məhdudlaşdırıcı öhdəliklər, o cümlədən girovlar, sərəncam vermə, borc vermə, mənfəət payı bölgüsü razılaşmaları, aktivlərin satılması və ya birləşdirmə və s. ilə bağlı öhdəliklər, eləcə də maliyyə nəticələri ilə bağlı öhdəliklər daxildir.

2002-ci ildə Beynəlxalq İnkişaf Assosiasiyası (BİA) ilə Azərbaycan Respublikasının Hökuməti arasında imzalanmış Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Sektoruna Texniki Yardım haqqında Razılaşma çərçivəsində BIA Bankı audit və məsləhət xidmətləri də daxil olmaqla xüsusi məqsədlər üçün 1,629 min ABŞ dolları məbləğində kredit xətti ilə təmin etmişdir. Kreditin əsas məbləği bərabər hissələrlə 2006-cı ildən başlayaraq 2021-ci ilə qədər qaytarılmalıdır. Kredit razılaşması əsasında cəmi istifadə edilmiş vəsaitlər üzrə ildə 1% faiz dərəcəsi hesablanmalı və yarım ildən bir Bank tərəfindən ödənilməlidir.

19. Kapital

Buraxılmasına icazə verilmiş, buraxılmış və ödənilmiş səhmlərdə hərəkətlər tam məbləğdə aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Səhmlərin sayı	Nominal dəyər, manatla	Cəmi, manatla
31 dekabr 2009-cu il	2,400,000	10	24,000,000
Səhmdar kapitalında artma	600,000	10	6,000,000
31 dekabr 2010-ci il	3,000,000	10	30,000,000
Səhmdar kapitalında artma	1,000,000	10	10,000,000
31 dekabr 2011-cu il	4,000,000	10	40,000,000

"Kapital Bank" ASC-nin səhmdarlarının ümumi yığıncağının 30 iyun 2011-ci il tarixli qərarı ilə Bankın nizamnamə kapitalı səhmdarların nağı qoyuluşları hesabına 10,000 AZN məbləğində artırılaraq 30,000 AZN-dən 40,000 AZN-ə çatdırılmışdır (2010-cu il: 24,000 AZN-dən 30,000 AZN-ə qədər).

Bank nizamnamə kapitalında artımın qeydiyyatı alınmasını 05 avqust 2011-ci ildə başa çatdırmış, beləliklə də 31 dekabr 2011-ci il tarixinə buraxılması qərar alınmış, buraxılmış və tam ödənilmiş adi səhmlərdən ibarət nizamnamə kapitalı hər birinin dəyəri tam məbləğdə 10 AZN olmaqla 4,000,000 adi səhmdən ibarətdir (2010-cu il: bir səhmin nominal dəyəri 10 AZN olmaqla 3,000,000 səhm). Hər səhmə bir səs düşür.

Bankın nizamnamə kapitalı səhmdarlar tərəfindən Azərbaycan manatı ilə qoyulmuş və onlar dividendləri və hər hansı kapital paylarını Azərbaycan manatı ilə almaq hüququna malikdirlər.

2011-cu və 2010-cu illərdə heç bir dividend elan edilməmiş və ödənilməmişdir.

20,870 AZN məbləğində əlavə ödənilmiş kapitaldan 20,070 AZN Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 23 fevral 2007-ci il tarixli qərarı əsasında Azərbaycan Respublikasının Dövlət Əmlakının İdarə edilməsi üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən Bankın mülkiyyətinə keçirilmiş, Azərbaycanın müxtəlif rayonlarında yerləşən əlli beş (55) binanın ədalətli dəyərini təşkil edir.

20. Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər

Əməliyyat mühiti

Yeni inkişaf edən bazar iqtisadiyyatı dövləti olduğu üçün, Azərbaycanda daha yetkin bazar iqtisadiyyatına xas olan inkişaf etmiş biznes və tənzimləyici infrastruktur tam formalaşmamışdır. Lakin son zamanlar ölkədə ümumi sərmayə mühitinə müsbət təsir göstərən bir sıra inkişaf meyilləri olmuşdur.

Azərbaycanda aparılan əməliyyatlar adətən inkişaf etmiş bazarlar üçün xarakterik olmayan risklərlə (o cümlədən, Azərbaycan manatının ölkə xaricində sərbəst çevrilən valyuta olmaması, inkişaf etməmiş borc öhdəlikləri və qiymətli kağızlar bazarı) müşayiət oluna bilər. Bununla yanaşı, son illər Azərbaycan hökuməti bank işi, hüquq, vergiyə cəlb olunma və tənzimləyici sistemlərin yaradılması ucun lazımı islahatların həyata keçirilməsi sahəsində addımlar atmışdır.

Biznes mühitinin bütövlükdə təkmilləşdirilməsinə istiqamətlənmiş indiki tendensiyanın davam edəcəyi gözlənilir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək sabitliyi önəmli dərəcədə islahat və dəyişikliklərdən, eləcə də hökumətin gördüyü iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərin effektivliyindən asılıdır. Bununla bərabər, Azərbaycan iqtisadiyyatı dünyanın digər bölgələrindəki bazar tənəzzülü və iqtisadi inkişaf tempinin aşağı düşməsinə həssasdır. Dünyada cərəyan edən qlobal maliyyə böhranı kapital bazarlarının qeyri-sabitliyi, bank sektorunda likvidliyin pisləşməsi, Azərbaycan daxilində kredit şərtlərinin sərtləşməsinə səbəb olmuşdur. Azərbaycan hökuməti kredit ödəmə qabiliyyətinin və likvidliyin təmin edilməsi, Azərbaycan banklarına və şirkətlərinə verilmiş xarici borcların yenidən maliyyələşdirilməsini dəstəkləmək məqsədilə bir sıra sabitleşdirmə tədbirlərini görmüşdür.

20. Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər (davamı)

Əməliyyat mühiti (davamı)

Hal-hazırda Bankın fəaliyyətinin sabitliyini təmin etmək üçün bütün müasir tədbirləri gördüyündən əmin olan rəhbərliyin fikrinə baxmayaraq, yuxarıda təsvir edilmiş sahələrdə vəziyyətin gözlənilməz dərəcədə pisləşməsi Bankın nəticələri və maliyyə vəziyyətinə hazırda dəqiq müəyyən edilə bilməyən mənfi təsir göstərə bilər.

Hüquqi məsələlər

Adi fəaliyyətində Bank məhkəmə iddiaları və şikayətlərinin obyektivi olur. Rəhbərlik hesab edir ki, belə iddia və ya şikayətlərdən irəli gələn öhdəlik (əgər olarsa) Bankın maliyyə vəziyyəti və ya gələcək əməliyyat nəticələrinə mühüm mənfi təsir göstərməyəcəkdir.

Vergilər

Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez edilən dəyişikliklərə məruzdur. Bundan əlavə, Bankın əməliyyatları və fəaliyyətinə tətbiq edilən vergi qanunvericiliyinin vergi orqanları tərəfindən şərh edilməsi rəhbərliyin şərh ilə üst-üstə düşməyə bilər. Azərbaycanda son zamanlar baş vermiş hadisələr göstərir ki, vergi orqanları qanunvericiliyin şərh edilməsi və vergi hesablamalarının yoxlanılmasında daha sərt mövqə tuta bilərlər. Nəticədə, vergi orqanları əməliyyat və fəaliyyət növləri ilə bağlı əvvəl irəli sürmədikləri iddiaları irəli sürə bilərlər. Nəticə etibarilə əlavə iri vergi, cərimə və faiz hesablanı bilər. Vergi yoxlamaları yoxlama ilindən əvvəlki üç maliyyə ili üzrə aparıla bilər. Son vergi yoxlaması 2005-ci maliyyə ilini əhatə etmişdir.

Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2011-cu il tarixinə müvafiq qanunvericiliyin rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilən şərh müasirdir və Bankın vergi, valyuta və gömrük mövqələri qəbul ediləcəkdir.

Sığorta

Bank hazırda səhvlərdən və ya təhriflərdən irəli gələn öhdəliklərlə əlaqədar sığorta təminatı almamışdır. Hazırda məsuliyyətin sığortalanması Azərbaycanda geniş yayılmayıb.

Maliyyə təəhhüdləri və potensial öhdəliklər

Bank tərəfindən müştərilərə zəmanətlərin və akkreditivlərin verilməsinin əsas məqsədi müştərilərə tələb olduqda vəsaitlərin mövcudluğunu təmin etməkdir. Zəmanətlər və ehtiyat akkreditivləri müştəri üçüncü tərəflər qarşısında öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi təqdirdə Bankın ödəmələr edəcəyini qəti təsdiq edən sənədlərdir. Sənədli akkreditivlər və kommersiya akkreditivləri, Banka müəyyən edilmiş məbləğə qədər və xüsusi şərtlərlə tələb təqdim etmək hüququnu üçüncü tərəfə verən, Bankın müştəri adından üzərinə götürdüyü yazılı öhdəlik olaraq, aid olduqları malların çatdırılması və ya pul depozitləri ilə təmin edilir və beləliklə də birbaşa borcla müqayisədə daha aşağı riskə məruz qoyur.

31 dekabrda Bankın maliyyə təəhhüdləri və potensial öhdəliklər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Kreditlə bağlı təəhhüdlər		
Zəmanətlər	264,635	107,704
İstifadə edilməmiş kredit üzrə təəhhüdlər	34,759	50,987
Akkreditivlər	<u>2,807</u>	<u>1,645</u>
	302,201	160,336
Çıxılsın – Ehtiyatlar (Qeyd 14)	<u>(457)</u>	<u>(1,802)</u>
Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər (girov çıxılmamışdan əvvəl)	301,744	158,534
Çıxılsın – Akkreditivlər və qarantiyalar üzrə girov qoyulmuş pul vəsaitləri (Qeyd 18)	<u>(6,686)</u>	<u>-</u>
Təəhhüdlər və potensial öhdəliklər	<u>295,058</u>	<u>158,534</u>

21 Xalis haqq və komissiya gəliri

Xalis haqq və komissiya gəliri aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010
Plastik kart əməliyyatları üçün haqlar	23,066	19,335
Pul vəsaitləri ilə əməliyyatlar	11,175	11,544
Hesablaşma əməliyyatları	5,658	4,581
Valyuta dəyişmə əməliyyatları	2,325	1,691
Zəmanətlər və öhdəliklər	1,980	1,173
Digər	726	580
Haqq və komissiya gəliri	44,930	38,904
Pul vəsaitləri ilə əməliyyatlar	(934)	(444)
Hesablaşma əməliyyatları	(795)	(649)
Plastik kart əməliyyatları üçün xidmətlərin göstərilməsi	(523)	(474)
Qiymətli kağızlarla əməliyyatlar	(93)	(33)
Digər	(147)	(9)
Haqq və komissiya xərcləri	(2,492)	(1,609)
Xalis haqq və komissiya gəliri	42,438	37,295

22. İşçilər üzrə xərclər

İşçilər üzrə xərclər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010
Əmək haqqı və mükafatlar	(18,387)	(16,867)
Sosial sığorta xərcləri	(4,039)	(3,634)
İşçilərlə bağlı digər xərclər	(123)	(115)
İşçilər üzrə xərclər	(22,549)	(20,616)

23. Ümumi və inzibati xərclər

Ümumi və inzibati xərclər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010
Əmlak və avadanlıqların təmir və texniki xidmət xərcləri	(3,082)	(2,102)
Yerləşmə və icarə haqqı	(1,452)	(179)
Rabitə xidmətləri	(1,414)	(1,292)
Mühafizə xidmətləri	(1,210)	(1,034)
Ofis təchizatı	(802)	(2,340)
Hüquq və məsləhət xidmətləri	(759)	(377)
Marketinq və reklam xərcləri	(743)	(1,020)
Kommunal xərclər	(528)	(431)
Mənfəət vergisindən fərqli vergilər	(381)	(589)
Ezamiyyət və əlaqəli xərclər	(363)	(329)
Nəqliyyat və nəqliyyat vasitələrinin təmiri xərcləri	(71)	(54)
Digər	(1,787)	(1,047)
Ümumi və inzibati xərclər	(12,592)	(10,794)

24. Risklərin idarə edilməsi

Ön söz

Öz fəaliyyətində Bank müxtəlif risklərə məruz qalır və bunları daimi müəyyən etmə, ölçmə və müşahidə etmə prosesləri, kredit limitlərinin müəyyən edilməsi və digər daxili nəzarət tədbirləri vasitəsilə idarə edir. Risklərin idarə edilməsi Bankın fəaliyyətinin mühüm hissəsini təşkil edir. Bankın hər bir əməkdaşı öz vəzifələri daxilində risklərə görə məsuliyyət daşıyır. Bank kredit riski, likvidlik riski və bazar risklərinə məruz qalır. Bank əməliyyat risklərinə də məruz qalır.

Müstəqil riskə nəzarət prosesinə mühitdə, texnologiyada və sənayedə dəyişikliklər kimi biznes riskləri daxil deyildir. Onlar Bankın strateji planlaşdırma prosesi vasitəsilə nəzarət altında saxlanılır.

Risklərin idarə olunması strukturu

İdarə Heyəti risklərin müəyyən edilməsi və nəzarət edilməsinə görə ümumi məsuliyyət daşıyır, lakin risklərin idarə olunması və izlənməsi üçün məsuliyyəti ayrıca müstəqil orqanlar daşıyır.

İdarə Heyəti

İdarə Heyəti risklərin idarə olunmasında ümumi yanaşma, risk strategiyaları və prinsiplərinin təsdiq edilməsi üçün məsuliyyətlidir.

Audit Komitəsi

Audit Komitəsi auditin tapşırığı və strategiyasının təsis və tərtib edilməsi üçün ümumi məsuliyyət daşıyır. Komitə fundamental audit məsələləri üçün məsuliyyətlidir və Daxili Auditin fəaliyyətinə nəzarət edir.

Rəhbərlik

İdarə Heyəti Bankda ümumi risk prosesinə nəzarət etmək üçün məsuliyyət daşıyır.

Risk Komitəsi

Risk Komitəsi risk strategiyasının işlənilməsi, hazırlanması və risk prinsipləri, konsepsiyası, siyasəti və limitlərinin tətbiqi üçün ümumi məsuliyyət daşıyır. Komitə fundamental risk məsələləri üçün məsuliyyətlidir və müvafiq risk qərarlarını idarə və nəzarət edir.

Risklərin idarə olunması bölməsi

Risklərin idarə olunması bölməsi müstəqil nəzarət prosesini təmin etmək məqsədilə risklə bağlı prosedurların tətbiqi və dəstəklənməsi üçün məsuliyyət daşıyır.

Bankın xəzinədarlığı

Bankın xəzinədarlığı Bank aktivlərinin və öhdəliklərinin idarə olunması, eləcə də ümumi maliyyə strukturu üçün məsuliyyət daşıyır. Bundan əlavə, xəzinədarlıq Bankın maliyyələşdirmə və likvidlik riskləri üçün məsuliyyət daşıyır.

Daxili Audit

Daxili audit funksiyası hər il Bankda risklərin idarə olunması proseslərinin audit yoxlamasını apararaq, həm prosedurların münasibliyini, həm də Bankın prosedurlara riayət etməsini yoxlayır. Daxili Audit bütün qiymətləndirmələrin nəticələrini rəhbərliklə müzakirə edir və nəticə və tövsiyələr haqqında Audit Komitəsinə hesabat verir.

Risklərin ölçülməsi və hesabatçılıq sistemləri

Bankın riskləri həm adi şəraitdə yaranması ehtimal edilən zərəri, həm də statistik modellər əsasında maksimal faktiki zərərlərin qiymətləndirilməsi olan gözlənilməyən zərərləri əks etdirən metoddan istifadə etməklə ölçülür. Modeller keçmiş təcrübədən əldə edilmiş və iqtisadi şəraitləri nəzərə almaqla düzəlişlər edilmiş ehtimallardan istifadə edir. Bundan əlavə, Bank baş verməsi ehtimal edilməyən ağır hadisələr əslində baş verdiyi təqdirdə daha pis hadisələrin ssenari modellərini hazırlayır.

Risklərin monitorinqi və nəzarət edilməsi ilk öncə Bankın müəyyən etdiyi limitlərə əsaslanır. Dəfə limitlər Bankın biznes strategiyasını və bazar mühitini, eləcə də Bankın qəbul etmək istədiyi risk səviyyəsini əks etdirir və bu zaman əsas diqqət ayrı-ayrı sahələrə yetirilir. Bundan əlavə, Bank bütün risk və əməliyyat növləri üzrə məcmu risk həcmi ilə bağlı olaraq ümumi risk daşımaq qabiliyyətinə nəzarət edir və ölçür.

24. Risklərin idarə edilməsi (davamı)**Ön söz (davamı)***Risqlərin ölçülməsi və hesabatçılıq sistemləri (davamı)*

Bütün fəaliyyət növləri üzrə əldə edilmiş məlumat risklərin təhlil və nəzarət edilməsi və tez aşkar olunması məqsədilə yoxlanılır və işlənir. Bu məlumat izahlarla birlikdə İdarə Heyətinə, Risk Komitəsinə və hər bir bölmənin rəhbərinə təqdim edilir. Hesabata kredit riskinin ümumi həcmi haqqında məlumat, limitlərdən istisnalar və likvidlik əmsalları daxil edilir. Hər ay sənaye sahəsi, müştəri və coğrafi risklər kəşiyində risklər haqqında məlumat təqdim edilir. Baş rəhbərlik hər rüb kredit zərərləri üçün ehtiyat yaratmaq zərurətini müəyyən edir. İdarə Heyəti rübdə bir dəfə risklər haqqında ətraflı hesabat alır, həmin hesabatda isə bankın risklərini qiymətləndirmək və müvafiq qərarlar qəbul etmək üçün bütün zəruri məlumat açıqlanır.

Bankın bütün səviyyələri üçün risklər haqqında xüsusi hesabatlar hazırlanır və paylanır ki, bütün bölmələr geniş, zəruri və aktual məlumatla tanış olmaq imkanını əldə etsinlər.

İdarə Heyəti və Bankın bütün digər müvafiq işçilərinin hər gün keçirilən qısa iclaslarında bazar limitlərinin və likvidliyin dəstəklənməsi, eləcə də risklərlə bağlı digər dəyişikliklər müzakirə olunur.

Risqlərin azaldılması

Bank kredit risklərini azaltmaq üçün girovdan fəal istifadə edir.

Həddindən artıq risk konsentrasiyası

Risqlərin konsentrasiyası bir sıra biznes tərəfdaşı analoji fəaliyyət növləri ilə məşğul olanda və ya onların fəaliyyəti eyni coğrafi bölgədə həyata keçiriləndə və ya biznes tərəfdaşları oxşar iqtisadi xüsusiyyətlərə malik olanda və nəticədə iqtisadi, siyasi və digər şərtlərdə dəyişikliklər həmin biznes tərəfdaşlarının müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirmək qabiliyyətinə eyni təsir göstərəndə yaranır. Risklərin konsentrasiyası Bankın fəaliyyət nəticələrinin xüsusi sənaye sahəsinə və ya coğrafi bölgəyə təsir göstərən dəyişikliklərə qarşı nisbi həssaslığını əks etdirir.

Həddindən artıq risk konsentrasiyasının təsiri altına düşməmək üçün, Bank daxili prosedurlarında müxtəlif xüsusiyyətlərə malik olan portfəllərin idarə edilməsi qaydaları ilə təmin olunur. Müəyyən edilmiş risk konsentrasiyası müvafiq qaydada nəzarət və idarə olunur.

Kredit riski

Kredit riski – Bankın sifarişçiləri, müştəriləri və ya biznes tərəfdaşları müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirmədikləri üçün Bankın zərər çəkməsi riskidir. Bank kredit riskini ayrı-ayrı biznes tərəfdaşları və coğrafi və sənaye konsentrasiyaları üzrə Bankın qəbul etməyə hazır olduğu riskin həcmi üzrə limitləri müəyyən etməklə və həmin limitlərə riayət edilməni monitorinq etməklə idarə edir və nəzarət altında saxlayır.

Bank kredit keyfiyyətinin yoxlanılması prosesini təsis etmişdir ki, girovun müntəzəm qaydada yenidən baxılması da daxil olmaqla biznes tərəfdaşlarının krediti ödəmək qabiliyyətlərində mümkün dəyişikliklərin tez müəyyən edilməsi təmin edilsin. Biznes tərəfdaşları üzrə limitlər kredit riskinin təsnifləşdirilməsi sistemindən istifadə etməklə müəyyən edilir. Kredit keyfiyyətinin müntəzəm qaydada yenidən baxılması prosesi Banka məruz qaldığı risklər nəticəsində potensial zərəri qiymətləndirmək və lazımı tədbirləri görmək imkanını yaradır.

Kreditlə bağlı təəhhüd riskləri

Bankın müştərilərə verdiyi zəmanətlər əsasında Bank tərəfindən onların adından ödənişlər aparmaq zərurəti yaranı bilər. Müştərilər bu ödənişləri Banka akkreditivin şərtləri əsasında qaytarırlar. Onlar Bankı kredit risklərinə oxşar risklərə məruz qoyur, bunlar da eyni nəzarət prosesləri və qaydaları ilə azaldılır.

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın komponentləri üzrə maksimal kredit riskinin həcmi, qarşılıqlı hesablaşma haqqında əsas razılaşmaların və girov razılaşmalarının istifadə edilməsi nəticəsində riskin azalmasını nəzərə almadan, daha yaxşı onların balans dəyərləri ilə təmsil olunur.

Maliyyə alətləri ədalətli dəyərle qeydə alınanda yuxarıda göstərilən məbləğlər dəyərin dəyişməsi nəticəsində gələcəkdə yaranı bilən maksimal riskin həcmi deyil, cari kredit riskinin həcmi əks etdirir.

Maliyyə alətlərinin hər bir sinfi üzrə kredit riskinin maksimal həcmi haqqında daha ətraflı məlumat xüsusi qeydlərdə açıqlanır. Girovu və riski azaldan digər metodların təsiri aşağıda göstərilir.

24. Risklərin idarə edilməsi (davamı)**Kredit riski (davamı)***Maliyyə aktivlərinin sinifləri üzrə kreditin keyfiyyəti*

Maliyyə aktivlərinin kredit keyfiyyəti Bankın daxili kredit reytingləri ilə idarə olunur. Aşağıdakı cədvəldə Bankın kredit reytingi sistemində əsaslanaraq maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın kreditlə bağlı sətirlərində aktivlərin sinifləri üzrə kredit keyfiyyəti göstərilir.

Bank tərəfindən kreditlərlə bağlı aktivlərin təsnifləşdirilməsi aşağıdakı qaydada həyata keçirilmişdir:

Yüksək reytingli – bura dövr ərzində kredit şərtlərində heç bir dəyişiklik olmayan, ödəniş müddətində gecikmə olmayan və maliyyə vəziyyəti əla qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Standart reytingli - bura dövr ərzində kredit şərtlərində heç bir dəyişiklik olmayan, ödəniş müddətində gecikmə olmayan və maliyyə vəziyyəti yaxşı qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Qeyri-standart reytingli - bura dövr ərzində kredit şərtlərinə dəyişiklik edilən, əsas və faiz borclarında gecikmələr olmayan və maliyyə vəziyyəti qənaətbəx qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşmiş - bura dövr ərzində kredit şərtlərinə dəyişiklik edilən, əsas və faiz borclarında vaxtı keçmiş borcları olan və maliyyə vəziyyəti kafi qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş - bura dövr ərzində kredit şərtlərinə dəyişiklik edilən, əsas və faiz borclarında vaxtı keçmiş borcları olan və maliyyə vəziyyəti kafi və qeyri-kafi qiymətləndirilən biznes tərəfdaşları aid edilir.

Qeydlər	<u>Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş</u>			<u>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş 2011</u>	<u>Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş 2011</u>	<u>Cəmi 2011</u>
	<u>Yüksək reyting 2011</u>	<u>Standart Reyting 2011</u>	<u>Qeyri-standart reyting 2011</u>			
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	7	7,937	924	-	-	8,861
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları (kapital səhmləri istisna olmaqla)		41,086	-	19,598	-	60,684
Müştərilərə verilmiş kreditlər, ümumi	9					
Dövlət təşkilatları		402,074	128,840	41,148	13,593	585,655
Korporativ kreditlər		120,140	23,819	88,842	19,630	304,546
Fiziki şəxslərə - istehlakçı kreditləri		-	2,263	17,349	18,917	47,971
Fiziki şəxslərə - nəqliyyat vasitələri		-	7,392	3,061	5,343	15,796
Fiziki şəxslərə - ipoteka kreditləri		-	14,271	5,271	328	19,870
Fiziki şəxslərə - sahibkarlar		-	10,814	3,023	4,274	18,622
Fiziki şəxslərə - mənzil təmiri		-	465	1,395	593	2,453
Cəmi		571,237	188,788	179,687	62,678	1,064,458

24. Risklərin idarə edilməsi (davamı)

Kredit riski (davamı)

Maliyyə aktivlərinin sinifləri üzrə kreditin keyfiyyəti (davamı)

	Qeydlər	<i>Neither past due nor impaired</i>			Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş 2010	Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş 2010	Cəmi 2010
		Yüksək reyting 2010	Standart Reyting 2010	Qeyri-standart reyting 2010			
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	7	-	5,059	-	-	-	5,059
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları (kapital səhmləri istisna olmaqla)		27,461	-	-	-	-	27,461
Müştərilərə verilmiş kreditlər, ümumi	9						
Dövlət təşkilatları		133,967	15,181	12,764	5,103	2,488	169,503
Korporativ kreditlər		120,140	66,250	361	11,615	43,282	241,648
Fiziki şəxslərə - istehlakçı kreditləri		-	40,944	-	-	3,686	44,630
Fiziki şəxslərə - neqliyyat vasitələri		-	24,722	-	-	-	24,722
Fiziki şəxslərə - ipoteka kreditləri		-	18,874	-	-	4,448	23,322
Fiziki şəxslərə - sahibkarlar		-	18,597	-	-	746	19,343
Fiziki şəxslərə - mənzil təmiri		-	9,273	-	-	1,068	10,341
Cəmi		281,568	198,900	13,125	16,718	55,718	566,029

Siyasətinə uyğun olaraq Bank kredit portfeli daxilində reytingləri dəqiq və ardıcıl şəkildə tətbiq etməlidir. Bu mövcud risklərin məqsədli idarə olunması, habelə kredit risklərinin həcmələrini bütün fəaliyyət növləri, coğrafi bölgələr və məhsullar üzrə müqayisə edilməsi imkanını təmin edəcəkdir. Reyting sistemi biznes tərəfdaşlarının qiymətləndirilməsi üçün əsas ilkin məlumat olan bir sıra maliyyə-analitik metodlara, eləcə də işlənmiş bazar məlumatlarına əsaslanır. Bütün daxili risk kateqoriyaları Bankın reyting siyasətinə uyğun olaraq müəyyən edilir. Verilən reytinglər müntəzəm qaydada qiymətləndirilir və yenidən baxılır.

Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş kreditlərin müddətlərinin maliyyə aktivlərinin sinifləri üzrə təhlili

	30 gündən az 2011-ci il	31 - 60 gün 2011-ci il	61 - 90 gün 2011-ci il	90 gündən çox 2011-ci il	Cəmi 2011-ci il
Müştərilərə verilmiş kreditlər					
Dövlət təşkilatları	12,624	26	-	942	13,592
Korporativ kreditlər	4,002	257	346	15,025	19,630
Fiziki şəxslərə kreditlər – istehlakçı kreditləri	365	297	225	18,030	18,917
Fiziki şəxslər – neqliyyat vasitələri	136	71	131	5,005	5,343
Fiziki şəxslərə kreditlər – ipoteka kreditləri	329	-	-	-	329
Fiziki şəxslər - sahibkarlar	71	18	47	4,138	4,274
Fiziki şəxslər – mənzil təmiri	-	-	4	589	593
Cəmi	17,527	669	753	43,729	62,678

24. Risklərin idarə edilməsi (davamı)

Kredit riski (davamı)

Vaxtı keçmiş, lakin dəyersizləşməmiş kreditlərin müddətlərinin maliyyə aktivlərinin sinifləri üzrə təhlili (davamı)

	30 gündən az 2010-cu il	31 - 60 gün 2010-cu il	61 - 90 gün 2010-cu il	90 gündən çox 2010-cu il	Cəmi 2010-cu il
Müştərilərə verilmiş kreditlər					
Dövlət təşkilatları	5,103	-	-	-	5,103
Korporativ kreditlər	8,082	-	1,502	2,031	11,615
Cəmi	13,185	-	1,502	2,031	16,718

31 dekabr 2011-ci il tarixinə vaxtı keçmiş, lakin dəyersizləşməmiş müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə saxladığı girovun ədalətli dəyəri 79,642 AZN (2010-cu il: 2,888 AZN) olmuşdur.

Dəyersizləşmənin qiymətləndirilməsi

Kreditlərin dəyersizləşmə baxımından qiymətləndirilməsi zamanı nəzərə alınan əsas amillərə aşağıdakılar daxildir: əsas məbləğlərin və faizlərin ödənilməsinin 180 gündən artıq müddətdə gecikdirilməsi, biznes tərəfdaşlarının pul vəsaitlərinin hərəkətlərində çətinliklər haqqında məlumatın olub-olmaması, kredit reytinglərinin aşağı düşməsi və ya müqavilənin ilkin şərtlərinin pozulması. Bank dəyersizləşmə baxımından iki səviyyədə qiymətləndirmə aparır: fərdi şəkildə qiymətləndirilən ehtiyatlar və məcmu şəkildə qiymətləndirilən ehtiyatlar.

Fərdi şəkildə qiymətləndirilən ehtiyatlar

Bank fərdi olaraq mühüm olan hər bir kredit və ya avans üzrə tələb olunan ehtiyatları fərdi şəkildə müəyyən edir. Ehtiyatların məbləği müəyyən edildiyi zaman aşağıdakı amillər nəzərə alınır: biznes tərəfdaşının biznes-planının dayanıqlığı, onun maliyyə çətinlikləri yarandığı təqdirdə fəaliyyət nəticələrini təkmilləşdirmək qabiliyyəti, proqnozlaşdırılan mədaxillər və müflislik halında gözlənilən dividend ödənişləri, maliyyə dəstəyinin cəlb edilməsi imkanı, girovun satış dəyəri və gözlənilən pul vəsaitləri hərəkətinin müddətləri. Gözlənilməyən hadisələr daha yaxın diqqət yetirilməsini tələb etdiyi hallar istisna olmaqla, dəyersizləşmə zərərləri hər hesabat tarixində qiymətləndirilir.

Məcmu şəkildə qiymətləndirilən ehtiyatlar

Fərdi olaraq mühüm olmayan müştərilərə verilmiş kreditlərin (o cümlədən kredit kartları, ipoteka kreditləri və girovsuz istehlakçı kreditlərinin) və fərdi olaraq mühüm olan, lakin fərdi şəkildə dəyersizləşməsinə dair obyektiv sübutlar olmayan kreditlərin dəyersizləşməsi üçün ehtiyatlar məcmu şəkildə qiymətləndirilir. Ehtiyatlar hər bir hesabat tarixinə qiymətləndirilir və bu zaman hər bir kredit portfeli ayrıca təhlil edilir.

Məcmu şəkildə qiymətləndirmə zamanı fərdi şəkildə dəyersizləşməyə dair obyektiv sübut olmayanda da portfelin dəyersizləşməsi müəyyən edilir. Dəyersizləşmə zərərləri aşağıdakı məlumatları nəzərə almaqla müəyyən edilir: portfel üzrə tarixi zərərlər, cari iqtisadi şəraitlər, zərərin yaranması ehtimal edilən andan həmin zərərin dəyersizləşmə üzrə fərdi şəkildə qiymətləndirilən dəyersizləşmə zərərlərini tələb etməsi müəyyən edildiyi anadək təxmini müddət və gözlənilən mədaxillər və aktiv dəyersizləşdikdən sonra dəyərin bərpa edilməsi. Bölmə rəhbərliyi bir ilədək ola bilən bu müddətin müəyyən edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Bundan sonra dəyersizləşmə ehtiyatı kredit rəhbərliyi tərəfindən Bankın ümumi siyasətinə uyğunluq baxımından yoxlanılır.

Maliyyə zəmanətləri və akkreditivləri kreditlərlə eyni qaydada qiymətləndirilir və ehtiyat ayrılır.

24. Risklərin idarə edilməsi (davamı)

Kredit riski (davamı)

Bankın pul aktivləri və öhdəlikləri üzrə coğrafi cəmləşmə belədir:

	2011				2010			
	Azərbaycan	İƏİT	MDB ve digər ölkələr	Cəmi	Azərbaycan	İƏİT	MDB va digər ölkələr	Cəmi
Aktivlər:								
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	254,615	56,368	809	311,792	139,975	29,280	381	169,636
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	7,937	924	-	8,861	3,442	1,617	-	5,059
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	60,994	434	-	61,428	27,771	16	-	27,787
Müştərilərə verilmiş kreditlər	676,018	-	235,990	912,008	477,660	-	-	477,660
Digər maliyyə aktivləri	2,279	-	-	2,279	1,525	-	-	1,525
	1,001,843	57,726	236,799	1,296,368	650,373	30,913	381	681,667
Öhdəliklər:								
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	498,560	-	-	498,560	356,879	-	-	356,879
ARMB və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	708,730	-	-	708,730	307,253	-	-	307,253
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	1,709	15,535	18	17,262	3,360	10148	23	13,531
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,637	-	-	1,637	2,513	382	143	3,038
	1,210,636	15,535	18	1,226,189	670,005	10,530	166	680,701
Xalis aktivlər / (öhdəliklər)	(208,793)	42,191	236,781	70,179	(19,632)	20,383	215	966

24. Risklərin idarə edilməsi (davamı)**Likvidlik riski və maliyyələşdirmənin idarə edilməsi**

Likvidlik riski adi və ya fəvqəladə şəraitdə ödəniş tarixində Bankın ödənişlə bağlı öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi riskidir. Bu riski məhdudlaşdırmaq məqsədilə rəhbərlik mövcud minimal bank əmanətləri məbləğindən əlavə müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrini təmin etmişdir və bundan əlavə likvidliyi nəzərə almaqla aktivləri idarə edir və gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin və likvidliyin gündəlik monitorinqini həyata keçirir. Bu proses gözlənilən pul vəsaitləri hərəkətlərinin qiymətləndirilməsini və tələb olunduqda əlavə maliyyələşdirmə əldə etmək üçün istifadə edilə bilən yüksək keyfiyyətli təminatın mövcudluğunu daxil edir.

Bank pul vəsaitlərinin hərəkəti gözlənilmədən kəsildiyi təqdirdə asanlıqla satıla bilən yüksək tələbatlı növbə-növ aktivlər portfelinə sahibdir. Bundan əlavə, Bank ARMB-da mütləq ehtiyat yerləşdirmiş və onun məbləği cəlb edilmiş müştəri əmanətlərinin səviyyəsindən asılıdır.

Likvidlik vəziyyəti Bank tərəfindən ARMB-nın təyin etdiyi müəyyən likvidlik əmsallarına əsaslanır. ARMB banklardan ani likvidlik əmsalını minimum 30% saxlamağı tələb edir. 31 dekabrda bu əmsallar aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<u>2011, %</u>	<u>2010, %</u>
Ani likvidlik əmsalı (bir gün ərzində alınacaq və ya satılacaq aktivlər / tələb əsasında ödənilən öhdəliklər)	99.36	101.8

Maliyyə öhdəliklərinin ödəniş tarixinə qalmış müddətlər üzrə təhlili

Aşağıdakı cədvəldə diskont edilməmiş müqavilə öhdəlikləri əsasında Bankın maliyyə öhdəlikləri ödəniş tarixinə qalmış müddətlər üzrə təqdim edilir. Tələb əsasında ödənilməli öhdəliklər ödəniş tələbinin mümkün olan ən tez tarixdə verilmiş hesab olunur. Bununla bərabər Bank gözləyir ki, müştərilərin çoxu Bank ödənişi aparmalı olduğu ən tez tarixdə ödəniş tələb etməyəcək və cədvəl keçmiş müddətlər üçün əmanətlərin tələb edilməsi haqqında məlumat əsasında Bankın hesabladığı gözlənilən pul vəsaitləri hərəkətlərini əks etdirmir.

Maliyyə öhdəlikləri	3 aydan az	3 – 12 ay	1 – 5 il	5 ildən çox	Cəmi
31 dekabr 2011-cu ildə					
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	306,604	75,145	131,637	183,384	696,770
ARMB və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	236,156	72,895	425,620	138,271	872,942
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	17,307	7	33	859	18,206
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,637	-	-	-	1,637
Cəmi diskont edilməmiş maliyyə öhdəlikləri	561,704	148,047	557,290	322,514	1,589,555
Maliyyə öhdəlikləri	3 aydan az	3 – 12 ay	1 – 5 il	5 ildən çox	Cəmi
31 dekabr 2010-cu ildə					
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	238,071	82,842	56,124	2,048	379,085
ARMB və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	156,476	28,350	134,010	-	318,836
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	4,543	-	10,330	1,116	15,989
Digər maliyyə öhdəlikləri	3,038	-	-	-	3,038
Cəmi diskont edilməmiş maliyyə öhdəlikləri	402,128	111,192	200,464	3,164	716,948

Aşağıdakı cədvəldə Bankın kreditlə bağlı təəhhüdlərinin müqavilə müddətləri göstərilir. Hər bir istifadə edilməmiş kredit öhdəliyi istifadə edilə bildiyi ən erkən tarixi daxil edən vaxt civarına salınır. Buraxılmış maliyyə zəmanətləri müqavilələri üçün zəmanətin maksimal məbləği zəmanətin çağırılı bildiyi ən erkən dövrə aid edilir.

	3 aydan az	3 – 12 ay	1 – 5 il	Cəmi
2011-ci il	49,905	73,229	179,067	302,201
2010-cu il	71,302	27,170	61,864	160,336

24. Risklərin idarə edilməsi (davamı)

Likvidlik riski və maliyyələşdirmənin idarə edilməsi (davamı)

Bank gözləyir ki, potensial öhdəliklərin və ya təhhdüdlərin hamısının öhdəlik müddəti tamamlanana qədər yerinə yetirilməsi tələb olunmayacaqdır.

Bankın öhdəlikləri yerinə yetirmək qabiliyyəti müəyyən müddət ərzində aktivlərin ekvivalent məbləğini reallaşdırmaq qabiliyyətindən asılıdır. Bir il müddətində dövlət təşkilatlarından alınacaq məbləğlərin cəmləşməsi mövcuddur. Bu vəsaitlərin iri məbləğdə çıxarılması Bankın əməliyyatlarına mənfi təsir göstərə bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, yaxın gələcəkdə Bankın maliyyələşdirməsi həmin səviyyədə saxlanacaq və bu vəsaitləri çıxarmaq zərurəti yaranarsa, Bank əvvəlcədən bildiriş alacaq və lazımı ödənişləri aparmaq məqsədilə tez satılan aktivlərini sata biləcək.

Bazar riski

Bazar riski maliyyə alətlərinin gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin ədalətli dəyəri faiz dərəcəsi, valyuta məzənnələri və pay alətlərinin qiymətləri kimi bazar parametrlərində dəyişikliklər nəticəsində tərəddüd eləməsi riskidir. Bank əhəmiyyətli kapital, korporativ təsbit gəlir və ya tömə alətlərə malik deyildir.

Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitləri hərəkətlərinin faiz dərəcəsinin artması/azalması nəticəsində ucuzlaşması/bahalaşması riskidir. Aşağıdakı cədvəldə, bütün digər göstəricilər sabit qalmaqla, Bankın maliyyə nəticələri haqqında hesabatının faiz dərəcələrindəki məntiqi baxımdan mümkün olan dəyişikliklərə həssaslığı nümayiş etdirilir.

Maliyyə nəticələri haqqında hesabatın həssaslığı 31 dekabr tarixinə dəyişən faiz dərəcəli qeyri-ticarət maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri əsasında hesablanmış bir il üçün xalis faiz gəliri üzrə faiz dərəcəsinə ehtimal edilən dəyişikliklərin təsiridir. Kapitalın həssaslığı, gəlirlilik əyrisindən paralel kənarlaşmaların olması fərziyyəsi əsasında faiz dərəcələrində ehtimal edilən dəyişikliklərin 31 dekabr tarixinə müəyyən dərəcəli satış üçün mövcud olan maliyyə aktivlərini yenidən qiymətləndirməklə hesablanır.

Valyuta	%-də (azalma)/artma 2011	Xalis faiz gəlirinin həssaslığı 2011	Kapitalın həssaslığı 2011
ABŞ dolları	-0.15%/+0.15%	12/(12)	12/(12)

Valyuta riski

Valyuta riski – maliyyə alətinin dəyərinin xarici valyuta dərəcələrində dəyişikliklərə görə tərəddüd etməsi riskidir. İdarə Heyəti ARMB göstərişlərinə uyğun olaraq valyuta pozisiyaları üzrə limitlər müəyyən etmişdir. Pozisiyalara gündəlik monitorinq edilir.

Aktivlərin və öhdəliklərin idarə edilməsi komitəsi valyuta riskini AZN devalvasiyasının və digər makroiqtisadi göstəricilərin qiymətləndirilmiş əsasında açıq valyuta vəziyyətini idarə etməklə idarə edir. Bu Banka valyuta dərəcələrinin milli valyutaya qarşı əhəmiyyətli dəyişməsindən zərərləri minimallaşdırmaq imkanını verir. ARMB-nin tələblərinə uyğunlaşmaq məqsədilə xəzinədarlıq Bankın açıq valyuta mövqeyinin gündəlik monitorinqini həyata keçirir.

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabrda Bankın qeyri-ticarət monetar aktivləri və öhdəlikləri və proqnozlaşdırılmış pul vəsaitləri axınları üzrə əhəmiyyətli riskə məruz qaldığı valyutalar göstərilir. Təhlil, bütün digər göstəricilərin sabit qalması şərti ilə, valyuta dərəcəsinin AZN-ə qarşı məntiqi dərəcədə mümkün olan hərəkətinin maliyyə nəticələri haqqında hesabatı təsirini hesablayır. Kapitala təsir maliyyə nəticələri haqqında hesabatı təsirdən fərqlənmir. Cədvəldə mənfi məbləğ maliyyə nəticələri haqqında hesabatda və ya kapitalda potensial xalis azalmanı, müsbət məbləğ isə xalis potensial artmanı əks etdirir.

31 dekabrda xalis aktivlərin dəyərləri əsasında vergidən əvvəl zərərə təsir:

	31 dekabr 2011		31 dekabr 2010	
ABŞ dollar	+5.09%/-5.09%	216/(216)	+8.4%/-8.4%	(557)/557
Avro	+14.55%/-14.55%	7/(7)	+14.7%/-14.7%	(348)/348

24. Risklərin idarə edilməsi (davamı)

Əməliyyat riski

Əməliyyat riski – sistemlərin nasazlığı, işçilərin səhvi, saxtakarlığı və ya xarici hadisələr nəticəsində yaranan riskdir. Nəzarət sistemi işləməyəndə əməliyyat riskləri nüfuza xələl vura, hüquqi nəticələrə və ya maliyyə zərərlərinə gətirib çıxara bilər. Bank bütün əməliyyat risklərinin aradan götürülməsini güman edə bilməz, lakin Bank bu riskləri nəzarət sistemi və potensial risklərin izlənməsi və onlarla bağlı tədbirlərin görülməsi yolu ilə idarə edə bilər. Nəzarət sistemində vəzifələrin səmərəli bölünməsi, daxil olma, təsdiq etmə və tutuşdurma prosedurları, heyətin təlimləndirilməsi və qiymətləndirilməsi prosesləri, eləcə də daxili auditdən istifadə daxildir.

25. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini qiymətləndirmə mexanizmləri ilə müəyyən etmək və açıqlamaq üçün Bank aşağıdakı iyerarxiyadan istifadə edir:

- Səviyyə 1: oxşar aktiv və öhdəliklər üçün fəal bazarda müəyyən edilmiş (düzəliş edilməmiş) qiymətlər;
- Səviyyə 2: uçota alınmış ədalətli dəyərə birbaşa və ya dolayısı yolla əhəmiyyətli təsir göstərən, bazarda müşahidə edilən ilkin məlumatlardan istifadə edən mexanizmlər və
- Səviyyə 3: uçota alınmış ədalətli dəyərə əhəmiyyətli təsir göstərən, müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan ilkin məlumatlardan istifadə edən mexanizmlər.

Aşağıdakı cədvəldə ədalətli dəyərle uçota alınmış maliyyə alətlərinin ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələr üzrə təhlili verilir:

<i>31 dekabr 2011-ci il</i>	<i>Səviyyə 1</i>	<i>Səviyyə 2</i>	<i>Səviyyə 3</i>	<i>Cəmi</i>
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	61,118	-	310	61,428
<i>31 dekabr 2010-cu il</i>	<i>Səviyyə 1</i>	<i>Səviyyə 2</i>	<i>Səviyyə 3</i>	<i>Cəmi</i>
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	27,461	-	326	27,787

25. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri (davamı)

Ədalətli dəyərle əks etdirilməmiş maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Aşağıda Bankın maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında ədalətli dəyərle əks etdirilməmiş maliyyə alətlərinin balans dəyərləri və ədalətli dəyərləri siniflər üzrə müqayisə edilir. Cədvəldə qeyri-maliyyə aktivlərin və öhdəliklərin ədalətli dəyərləri təqdim edilmir:

	Balans dəyəri 2011	Ədalətli dəyər 2011	Tanınmamış gəlir / (zərər) 2011	Balans dəyəri 2010	Ədalətli dəyər 2010	Tanınmamış gəlir / (zərər) 2010
Maliyyə aktivləri						
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	311,792	311,792	-	169,636	169,636	-
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğ	8,861	8,861	-	5,059	5,059	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər	912,008	895,438	(16,570)	477,660	476,312	(1,348)
Digər maliyyə aktivləri	2,279	2,279	-	1,525	1,525	-
Maliyyə öhdəlikləri						
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	498,560	500,344	(1,784)	356,879	356,115	764
ARMB və Dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	708,730	689,787	18,943	307,253	305,368	1,885
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	17,262	17,119	143	13,531	13,368	163
Digər maliyyə öhdəlikləri	1,637	1,637	-	3,038	3,038	-
Realizasiya edilməmiş ədalətli dəyərde cəmi tanınmamış dəyişikliklər			732			1,464

Aşağıda maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyərle hələ əks etdirilməmiş maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərlərini müəyyən etmək üçün istifadə edilən metodologiya və fərziyyələr təsvir olunur.

Ədalətli dəyərləri balans dəyərlərinə təxmini bərabər olan aktivlər

Tez satıla bilən və ödəmə müddəti qısa (üç aydan az) olan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilə bağlı olaraq ehtimal edilir ki, onların balans dəyərləri təxminən ədalətli dəyərlərinə bərabərdir. Bu ehtimal xüsusi bitmə müddəti olmayan müddətsiz depozitlərə və dəyişən dərəcəli maliyyə alətlərinə də tətbiq edilir.

Sabit dərəcəli maliyyə alətləri

Amortizasiya olunmuş dəyərle uçota alınan müəyyən dərəcəli maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri ilk dəfə tanındığı zaman bazar faiz dərəcələrinin analoji maliyyə alətləri üçün təklif edilmiş cari bazar dərəcələri ilə müqayisə edilməsi yolu ilə qiymətləndirilir. Müəyyən faizli depozitlərin qiymətləndirilmiş ədalətli dəyəri analoji kredit riski və ödəmə müddəti olan borclar üçün pul bazarında qüvvədə olan diskont edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətləri əsasında hesablanır. Birjada buraxılmış borc alətlərinin ədalətli dəyəri elan edilmiş bazar qiymətlərinə əsaslanır. Buraxılmış istiqrazlar üçün bazar qiymətləri mövcud olmayanda ödəniş tarixinədək qalan müddəti nəzərə almaqla cari faiz dərəcəsi ilə gəlirlilik əyrisi əsasında diskont edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətləri modeli istifadə edilir.

26 Aktivlərin və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin təhlili

Aşağıdakı cədvəldə aktivlər və öhdəliklər onların qaytarılması və ya ödənilməsi gözlənilən müddətlər üzrə təhlil edilir. Bankın müqavilə ilə nəzərdə tutulmuş diskont edilməmiş ödəmə öhdəlikləri "Risklərin idarə edilməsi" adlı 24-cü Qeyddə göstərilir.

	2011			2010		
	1 il ərzində	1 ildən çox	Cəmi	1 il ərzində	1 ildən çox	Cəmi
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	311,792	-	311,792	169,636	-	169,636
Kredit təşkilatlarından alınacaq məbləğlər	8,861	-	8,861	5,059	-	5,059
Satış üçün mövcud olan investisiya qiymətli kağızları	35,753	25,675	61,428	16,054	11,733	27,787
Müştərilərə verilmiş kreditlər	342,881	569,127	912,008	280,181	197,479	477,660
Assosiasiya olunmuş müəssisəyə investisiya	-	1,110	1,110	-	1,234	1,234
Əmlak və avadanlıqlar	-	18,590	18,590	-	83,604	83,604
Qeyri-maddi aktivlər	-	2,826	2,826	-	2,843	2,843
Digər aktivləri	5,608	-	5,608	2,750	1	2,751
Cəmi	704,895	617,328	1,322,223	473,680	296,894	770,574
Müştərilər qarşısında öhdəliklər	340,730	157,830	498,560	306,143	50,736	356,879
Kredit təşkilatları, ARMB və dövlət təşkilatları qarşısında öhdəliklər	204,475	504,255	708,730	184,443	122,810	307,253
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	16,440	822	17,262	4,298	9,233	13,531
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	-	52	52	-	6,543	6,543
Ehtiyatlar	457	-	457	1,802	-	1,802
Digər öhdəlikləri	4,414	-	4,414	4,598	-	4,598
Cəmi	566,516	662,959	1,229,475	501,284	189,322	690,606
Xalis	138,379	(45,631)	92,748	(27,604)	107,572	79,968

27. Aidiyyəti olan tərəflər haqqında açıqlamalar

24 sayılı "Aidiyyəti olan tərəflər haqqında açıqlamalar" MHBS-na uyğun olaraq tərəflər bu halda aidiyyəti olan hesab edilir ki, bir tərəf digər tərəfə nəzarət etmək və ya maliyyə və ya əməliyyat qərarlarının qəbul edilməsində mühüm təsir göstərmək iqtidarındadır. Hər bir potensial aidiyyəti olan tərəf münasibətlerini nəzərdən keçirdikdə, diqqət bu münasibətlərin yalnız hüquqi formasına deyil, mahiyyətinə də yönəldilməlidir.

Aidiyyəti olan tərəflər aidiyyəti olmayan tərəflərin həyata keçirə bilmədiyi əməliyyatlarda iştirak edə bilər və aidiyyəti olan tərəflər arasında əməliyyatlar aidiyyəti olmayan şəxslər arasında əməliyyatlarla eyni şərtlər, müddət və məbləğdə aparılır.

Aidiyyəti olan tərəflərə əməliyyatların həcmi, ilin sonunda qalıq balansları və il üzrə əlaqəli xərc və gəlir aşağıda göstərilir:

	2011			2010		
	Səhmdarlar	Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	Əsas İdarə Heyəti	Səhmdarlar	Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	Əsas İdarə Heyəti
1 yanvarda kredit qalığı ümumi	60,070	60,070	131	-	-	164
İl ərzində verilmiş kreditlər	-	60,000	666	60,000	60,000	389
İl ərzində kredit ödəmələri	-	-	(665)	-	-	(425)
Digər hərəkət	70	390	2	70	70	3
31 dekabrda kredit qalığı ümumi	60,140	120,460	134	60,070	60,070	131
Çıxılsın: 31 dekabrda olan dəyərsizləşmə ehtiyatı	(1,645)	(10,475)	-	-	-	(11)
31 dekabrda kredit qalığı, xalis	58,495	109,985	134	60,070	60,070	120
Kreditlər üzrə faiz gəliri	3,650	6,010	100	710	1,760	14
Kreditlər üzrə dəyərsizləşmə xərci	(1,645)	(10,475)	-	-	-	(3)
1 yanvarda depozitlər	55,244	3,569	73	-	6,166	1
İl ərzində alınmış depozitlər	-	-	-	54,962	3,400	150
İl ərzində ödənilmiş depozitlər	(39,962)	-	-	-	(2,400)	(80)
Digər hərəkət	(149)	5	-	282	(3,597)	2
31 dekabr depozitlər	15,133	3,574	73	55,244	3,569	73
31 dekabr cari hesablar	2	7,906	-	124	7	-
Depozitlər üzrə faiz xərci	3,533	402	-	582	174	2

Əsas rəhbərlik heyətinə ödənişlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	2011	2010
Əmək haqqı və digər ödənişlər	606	611
Sosial sığorta məsrəfləri	133	134
Əsas rəhbərlik heyətinə cəmi ödənişlər	739	745

31 dekabr 2011-ci il tarixində başa çatan il üzrə əsas rəhbərlik heyəti beş (2010-cu il: beş) üzvdən ibarətdir.

28. Kapitalın adekvatlığı

Bank fəaliyyətinə məxsus olan risklərdən qorunmaq məqsədilə kapital bazasını fəal şəkildə idarə edir. Bankın kapitalının adekvatlığı, digər metodlarla yanaşı, ARMB-nın Banka nəzarət etdiyi zaman qəbul etdiyi normativlərdən istifadə etməklə nəzarət edilir.

Bank tərəfindən kapitalın idarə edilməsi siyasətinin əsas məqsədi – Bankda kapitalla bağlı müəyyən olunmuş xarici tələblərin yerinə yetirilməsinin, habelə fəaliyyətin həyata keçirilməsi və səhmdar dəyərinin maksimal artırılması məqsədilə yüksək kredit reytinginin və sağlam kapital nisbətələrinin dəstəklənməsinin təmin edilməsidir.

Bank iqtisadi şərait və fəaliyyətinin risk xüsusiyyətləri dəyişdikcə kapital strukturunu idarə edir və müvafiq düzəlişlər aparır. Kapitalın strukturunu saxlamaq və ya bu strukturda düzəlişlər etmək məqsədilə Bank səhmdarlara dividend ödənişləri məbləğində düzəlişlər edə, kapitalı səhmdarlara qaytara və ya kapital qiymətli kağızlarını buraxa bilər. Keçən illərlə müqayisədə məqsəd, siyasət və proseslərdə ciddi dəyişikliklər baş verməmişdir.

ARMB kapital adekvatlığı əmsalı

ARMB banklardan 1 dərəcəli kapital və cəmi kapital üzrə kapitalın minimal adekvatlıq əmsalını, müvafiq olaraq, 6% və 12%-i dərəcələrində saxlamağı tələb edir.

31 dekabr 2011-ci və 2010-cu il tarixlərinə Bankın kapitalın adekvatlıq əmsalı aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
1 dərəcəli kapital	77,304	60,278
2 dərəcəli kapital	8,588	10,021
Çıxılın: Kapitaldan tutulmalar	<u>(744)</u>	<u>(326)</u>
Cəmi nizamlayıcı kapital	<u>85,148</u>	<u>69,973</u>
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	<u>687,037</u>	<u>569,520</u>
Kapital adekvatlığı əmsalı (1 dərəcəli kapital)	11.25%	10.58%
Kapital adekvatlığı əmsalı (Cəmi nizamlayıcı kapital)	12.39%	12.29%

29. Hesabat tarixindən sonrakı hadisə

14 mart 2012-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti keçmiş Sovet İttifaqının Əmanət Bankının Azərbaycan Respublikası Bankının əmanətçiləri olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına ödənişlərin təsdiq edilməsi haqqında Fərman imzalamışdır. Kapital Bank ASC, keçmiş Sovet İttifaqının Əmanət Bankının Azərbaycan Respublikası Bankının hüquqi varisi olaraq, həmin ödənişləri aparmalı olan səlahiyyətli bankdır. Proqram Maliyyə Nazirliyi tərəfindən maliyyələşdiriləcəkdir.